A°. 1823.

N°. 21.

Bataviasche Courant.

ZATURDAG, den 24sten Mei, 1823.

Publikatie.

Wij GODERT ALEXANDER GERARD PHILIP BARON VAN DER CAPELLEN, *Groot-Kruis der Orde van den Nederlandschen Leeuw, Secretaris van Staat, Gouverneur Generaal over Nederlandsch Indië, enz., enz., enz.*

IN RADE.

Aan allen die deze zullen zien of hooren lezen Salut! *doen te weten:*

Alzoo het aan de Hooge Regering gebleken is dat, sedert het herstel van het Nederlandsch gezag op *Java*, en bijzonder gedurende de laatste jaren, een aanmerkelijk getal landerijen en dessa's op het grondgebied der Javasche Vorsten gelegen, en daar onder vele voor een tijdvak van verscheidene jaren, door Europeanen en andere, niet tot de Javasche bevolking behoorende, personen, in huur of pacht zijn genomen, en dat door dezelven op die huur aanzienlijke voorschotten zijn gegeven;

Aangezien deze handelingen strijdig zijn met de ten allen tijde bestaan hebbende bepalingen, welke nimmer zijn ingetrokken en dus strijdig met de voorwaarden, op welke aan alle Europeanen en anderen, geene Javanen zijnde, het verblijf in Nederlandsch Indië vergund is geworden;

Aangezien deze handelingen, in allen geval, niet bestaanbaar kunnen worden geacht, zonder uitdrukkelijke sanctie van de Hooge Regering, welke steeds, alleen en uitsluitend, de bevoegdheid heeft, om, uithoofde van bijzondere en gewigtige, ter hare beoordeeling staande redenen, van de vigerende bepalingen dispensatie te verleenen, en op die bepalingen, als een gevolg van zoodanige dispensatie, uitzonderingen toe te laten;

Aangezien de Hooge Regering, ten einde de nadeelige gevolgen voor te komen, welke uit zoodanige handelingen, zoo voor de belangen van het Gouvernement, als voor die der Javasche Vorsten, zouden kunnen ontstaan, reeds bij resolutie van den 30sten october 1821, de Residenten aan de hoven van *Sourakarta* en *Djocjokarta* uitdrukkelijk heeft gelast, om alle verdere verhuringen en verpachtingen, als bovengemeld ten strengste te verbieden en tegen te gaan, en sedert, bij resolutie van den 14 en januari ll., ten aanzien der plaats gehad hebbende onwettige verhuringen en verpachtingen, de stelligste bevelen heeft gegeven, en de vereischte maatregelen heeft genomen;

Gezien de nadere rapporten van de Residenten aan gemelde hoven, alsmede de verklaringen door Z. H. den Soesoehoenan van *Sourakarta* en het Rijksbestuur van Z. H. den minderjarigen Sultan van *Djocjokarta*, mitsgaders door den Pangerang *Adipatti Ario Mangko Negoro*, bij derzelver brieven aan den Gouverneur Generaal gegeven;

En als nu ernstig verlangende, dat alle twijfelingen en onzekerheden, welke, te dezen aanzien, nog schijnen te bestaan, ten eenemaal worden weggenomen, en dat tevens de kontrakten, strijdig met de hierbovengemelde bepalingen aangegaan, geen verder effect sorteren dan hier onder nader zal worden voorgeschreven, veel min dat soortgelijke kontrakten in den vervolge worden vernieuwd;

ZOO IS HET, dat Wij hebben goedgevonden, om, bij deze, Onze openbare publikatie, aan ieder en een iegelijk, dien zulks aangaat, bekend te maken:

Eerstelijk: Dat alle kontrakten door Europeanen of andere personen, geene Javanen zijnde, met de Javasche Vorsten, dan wel met derzelver onderdanen, of met den Pangerang *Adipatti Ario Mangko Negoro* aangegaan over huur of pacht van landerijen of dessa'*se* voor een tijdvak, niet te bovengaande *dri* jaren, en met een voorschot van niet meer dan *zes* maanden, zullen mogen blijven bestaan, mits uit de vroegere registratie van die kontrakten, ten kantoren van de Residenten van *Sourakarta* of *Djocjokarta*, dan wel, op eene andere legale wijze, ten genoege van gemelde Residenten respectivelijk, blijke, dat gemelde kontrakten hebben bestaan vóór den 15den november 1821, en mits die kontrakten op nieuw ter registratie worden aangeboden aan den Resident, onder wiens ressort de verhuurde of verpachte landen of dessa's gelegen zijn, binnen den tijd van *twee* maanden, na de afkondiging dezer publikatie; met uitdrukkelijke verklaring dat onder deze bepaling begrepen zullen zijn alle landen en dessa's, welke in de geheele uitgestrektheid van het *Sourakartasche* en *Djocjokartasche* gebied gelegen zijn, zonder eenige uitzondering, hoe ook genaamd.

Ten tweede: Dat daarentegen alle kontrakten als bovengemeld, welke voor een langer tijdvak dan van *drie* achtereen volgende jaren, en met een grooter voorschot, dan van *zes* maanden huur of pacht, door Europeanen of andere personen, geene Javanen zijnde, met de Javasche Vorsten, dan wel derzelver onderdanen of met den Pangerang *Adipatti Ario Mangko Negoro* zijn aangegaan, zullen vervallen, en ophouden effect te sorteren vóór of op den 31sten januari 1824, met uitzondering alleen van zoodanige kontrakten, als met uitdrukkelijke voorkennis en toestemming van het Gouvernement zijn aangegaan; behoudens het regt der huurders op de verhuurders tot terug vordering der voorgeschoten huurpenningen, of tot zoodanige andere schadeloosstellingen, als zij vermeenen zullen hun toe te komen.

Ten derde: Dat het van nu af aan, en in den vervolge aan geenen Europeaan of Chinees, dan wel aan eenig ander persoon, geen Javaan zijnde, zal geoorloofd zijn, eenig land, veel min eenige dessa of dessa's, gelegen in het grondgebied van *Sourakarta* of *Djocjokarta*, of in de landen van den Pangerang *Adipatti Ario Mangko Negoro*, als eigenaar, huurder of pachter te bezitten, of daaruit eenige inkomsten, hoe ook genaamd, middelijk of onmiddelijk te trekken, zonder voorafgaande uitdrukkelijke voorkennis en toestemming van het Gouvernement; zullende de verzoekers zich deswege bij rekesten moeten vervoegen aan den Resident, onder wiens ressort de landen gelegen zijn, die deze rekesten, met zijne consideratien aan het Gouvernement zal aanbieden.

Ten vierde: Dat echter, met uitzondering van zeer enkele gevallen, en wanneer zulks ter bevordering van nuttige fabrieken, kunsten en wetenschappen, bewezen nuttig of dienstig mogt worden geoordeeld, deze verzoeken niet zullen worden toegelaten, dan onder de volgende voorwaarden:

a. Dat de huur of pacht voor niet langer zal mogen worden aangegaan, dan voor den tijd van *drie* jaren, en met geen grooter voorschot dan van *een half* jaar huur of pacht, en wel speciaal zonder vermenging of verevening van eenige andere schuld of verbindtenis;

b. Dat de overeenkomst zal moeten worden gepasseerd voor eenen Notaris of ander publiek en bevoegd persoon, in de Nederlandsche en Javasche talen; dat in de akte zelve melding zal moeten worden gemaakt van de uitdrukkelijke vergunning van het Gouvernement, en dat dezelve akte zal moeten worden geregistreerd bij den Resident;

c. Dat de verzoekers zijn ingezetenen van *Sourakarta*, of *Djocjokarta*, en dat de bedoelde landen alleen dienend zijn en blijven voor *groente-* of *plezier tuinen*, of ter erlanging van padie, gras, voer, of andere behoeften en noodwendigheden voor eigen huishoudelijk gebruik, en geenszins tot den aanleg van koffij- peper- of andere plantaadjen; zoodanig, dat alleen de huur of pacht zal worden toegestaan van kleine stukken land, in de nabijheid van de hoofdnegorijen gelegen;

d. Dat aan den huurder of pachter in geen geval mag worden toegekend eenig het minst publiek gezag, veel min eenige uiterlijke titel of rang onder de Javasche bevolking; maar integendeel dat de huurder of pachter zich zorgvuldig zal moeten onthouden van alle bemoeijenis met zaken tot de publieke administratie of politie behoorende.

Ten vijfde: Dat aan alle Europeanen, Chinezen en andere personen, geene Javanen zijnde, welke, na den 31sten januari 1824, bevonden zullen worden in het bezit of genot te zijn van eenige landen in de residentien van *Sourakarta* of *Djocjokarta* gelegen, zonder uitdrukkelijke toestemming van het Gouvernement, of zonder dat de kontrakten, krachtens welke zij in dat bezit of genot zijn, overeenkomstig art. 2 dezer publikatie, zullen zijn geregistreerd, het verder verblijf in gemelde residentien dadelijk zal worden ontzegd, terwijl tegen zoodanige huurders of deelhebbers, die elders gedomicilieerd zijn, en in dit geval verkeren, door het Gouvernement zoodanige dispositie zal worden genomen, als hetzelve, naar bevind van zaken, en ter krachtdadige handhaving der wetten, zal vermeenen te behooren, met dadelijke vernietiging tevens in beide de voornoemde gevallen, van de bestaande overeenkomsten, en onder verbeurd-verklaring, ten voordeele der verhuurders, van al de inkomsten en voordeelen, welke de gedachte personen uit de bovengemelde overeenkomsten nog zouden hebben kunnen trekken.

En op dat niemand hiervan onwetenheid voorwende, zal deze alom, waar zulks gebruikelijk is, worden afgekondigd en aangeplakt in de Nederduitsche, Inlandsche en Chinesche talen.

Lasten en bevelen voorts, dat alle hoogere en lagere kollegien en ambtenaren, justicieren en officieren, ieder voor zoo veel hem aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering dezer, de hand zullen houden, zonder eenige oogluiking of aanzien des persoons.

Gegeven te Batavia, den zesden mei een duizend acht honderd drie en twintig.

VAN DER CAPELLEN.

Ter ordonnantie van den Gouverneur Generaal in Rade.

De algemeene secretaris,
BOUSQUET.

BENOEMINGEN.

CIVIELE.

Tot leden der Weeskamer te Batavia, de heeren *J. G. de Rooser*, laatst secretaris dier kamer; *J. E. de Witte van Haemstede*, laatst kapitein der infanterie; en *J. van der Meulen*, laatst eerste luitenant der koloniale marine; en tot secretaris dier kamer, de heer *H. P. Focquin*, laatst secretaris der residentie Sourabaija.

Tot lid van het kollegie van boedelmeesteren te Batavia, de heer *J. C. Wolfarth*.

Tot waarnemend resident van Krawang, de assistent-resident voor de politie van Batavia, *F. G. Valck*.

Tot vendumeester te Batavia, de heer *F. J. Groenewald*.

Tot parapheur van het klein zegel, de boekhouder van het vendu-departement te Batavia, *H. van Reijn*.

Tot secretaris der residentie Sourabaija, de heer *M. H. Halewijn*, laatst assistent-resident der Preanger-Regentschappen.

Tot secretaris der residentie Preanger-Regentschappen, de heer *H. du Buij*, laatst eerste luitenant der kavallerie.

MARINE DEPARTEMENT.

Tot buitengewoon luitenant der tweede klasse, de buitengewoon luitenant der tweede klasse bij de koninklijke marine, *J. H. van Boudijk Bastiaanse*.

Tot kadet, de adelborst der tweede klasse bij de koninklijke marine, *A. van der Jagt*, *Pz.*

HONORABEL ONTSLAGEN.

De heer *H. A. van den Broeck*, als benoemd lid der weeskamer te Batavia.

De heer *D. Gozeman*, als pakhuismeester te Japan.

MILITAIR DEPARTEMENT.

BEVORDERINGEN.

Bij het materieel der artillerie.

Tot eersten luitenant adjunct, de tweede luitenant adjunct, *O. C. Blomhert*.

Bij het regement artillerie no. 5.

Tot kapitein, de eerste luitenant, *A. Blinck*.

Tot eersten luitenant, de tweede luitenant, *J. Speelman*.

PLAATSINGEN.

Bij het groot hospitaal te Weltevrede.

De chirurgijn der derde klasse, *N. van Teijn*.

Bij het garnizoens hospitaal te Ceram.

De chirurgijn der derde klasse, *G. H. Muller*.

Bij het garnizoens hospitaal te Palimanang.

De chirurgijn der derde klasse, *C. F. Golitsch de Guillettes*.

ZEE-TIJDINGEN.

BATAVIA.

Aangekomen.

Mei 16—Zr. Ms. roei-kanonneer-boot *No.* 4, kadet van Loon, van Muntok den 23sten april; passagier, de heer P. Roentenburg.—roei-kanonneer-boot *No.* 6, 2de luitenant Wesphal, van dito den 23sten dito, passagiers; de heeren van IJsseldijk en Kuijtman.

Mei 19—schip *Emile*, J. Ross, van Pontianak den 5den mei.—schip *Pamalang*, J. Chappel, van Japara den 13den dito.—schip *Hercijna*, A. Felix, van Grissee den 22sten april.—schoener *Sophia*, B. Peter, van dito.

Mei 21—schip *Vrouw Helena*, T. H. Jackson, van Samarang den 17den mei, passagiers; mevrouw Barthol, de heer B. Jack, en kadet C. Specht.—brik *Sea Horse*, Hadjie, van Palembang den 18den april.

Mei 22—schip *Antoinetta* en *Jacoba*, D. Kraijer, van Amsterdam den 13den december, met Z. M. troepen, passagiers, de heeren G. J. Sieburg, T. H. Zimmerman, C. A. Devente, J. S. Jurgens en F. J. Woeke.—brik *Experiment*, H. Hooper, van Pontianak den 21sten april.

Vertrokken.

Mei 17—Zr. Ms. roei-kanonneer-booten *No.* 13, 16 en Peniche 3, opperstuurman J. de Rosario, 2de luitenant M. Goeterus en kwartiermeester J. Pietersen, allen koers stellende om de Noord.

Mei 18—Eng. schip *Eliza*, F. Hunt, naar Bencoolen en Londen, passagier, de heer J. A. Grant.

Mei 21—schip *Evertse*, M. Voogd, naar Pekalongan.—schip *Marzoek*, Saruf Alie Bin Moeklien Atas, naar dito.

Mei 23—Z. M. brik *Orestes*, kapitein-luitenant J. Verveer, koers stellende om de Noord.—brik *Marianna*, A. Santa Maria, naar Malacca.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. wacht-schip *Tromp*; roei-kanonneer-booten *No.* 4 en 6, schepen De Onderneming, De Drie Gezusters, Merij Osman, Henriette Elizabeth, Mercurij, Alexander, Marij en Hillegonda, Wilhelmina, Jessij, Jadul Karim, Rotterdam, Star, De Willem, Emile, Pamalang, Hercijne, Vrouw Helena, Antoinetta en Jacoba; brikken Bancok, Lady Pontianak, Gollek, Harmonie, Anna Marie, Nauar Allie Joesoer, Fannij, Elizabeth, Sea Horse, Experiment; schoeners Ducklin, Wilhelmina.—Eng. schepen Arab, Lonach, Countes of Harcourt, Clara, Transit.—Fransche brik La Pourvoijeuse.—Amerik. schepen Clay, Pactolus, Augustus, Helvetius, schoener Philaine.—Chinesche jonken Hokgoan, Tjiemliem, Gouw Antang, Taijlaij, Hongoan, Hokthaij.

SAMARANG.

Aangekomen.

Mei 10—Z. M. schoener *Iris*, J. Steffens, van een kruistogt.

Mei 15—brik *Elizabeth*, M. Faulhaber, van Cheribon.—schip *Buitenzorg*, J. W. Hendrich, van Batavia.

Mei 17—brik *Merkus*, J. H. Kaijser, van Batavia.

Vertrokken.

Mei 10—kruisprauwen *Trenganoe no.* 12 en 13, Oosman en Aboe Bakar, beide naar Pekalongan.

Mei 12—Chineesche brik *Fredrik*, Lie Kieantiang, naar Pekalongan, Tagal, Cheribon en Batavia.—schip *Jacoba*, W. C. de Jong, naar Sourabaija, met Z. M. troepen.—Voor het gouvernement ingehuurd particulier schip *Fattal Rachman*, Said Hadie, naar Rembang.—brik *Experiment*, H. Hooper, naar Batavia.—brik *Goed Fortuin*, C. J. Velge, naar Sincapoera.—Voor het gouvernement ingehuurde particuliere schoener *De Snoek*, J. Kasperman, naar Rembang.

Mei 13—Zr. Ms. fregat *Eurijdice*, J. F. C. Wardenburg, naar Sourabaija.—schoener *Iris*, J. Steffens, naar een kruistogt.—kruisprauwen *Trenganoe*, *no.* 14 en 15, Mohamat Yasien en Abdul Waiep, beide naar Japara.

Mei 16—brik *Elizabeth*, M. Faulhaber, naar Japara.—schip *Vrouw Helena*, J. H. Jackson, naar Batavia, passagiers; mevr. Barthold en kinderen.

Schepen liggende ter reede.

Z. M. kanonneer-boot *No.* 16; schip De Drie Gebroeders; brikken Johanna Hubertina, Hendrik, Jacoba Ambrosina, Aglaija, Malakka, Maria Charlotta, Johanna.—Arab. brikken Fattaholcair, Mangsorie, Fatalholcair; sloep Cheribon.—Maleische brik De Goede Hoop; schoener Remantjieta; sala sala Boejang Slamat. Chineesch schip Hapzoen, brikken Sandhang, Pieternella, Tjiengsoen, Tjoangien, Zeehond, Ingsoen, Beanhong; schoeners De Hoop; sloep Haphien.

SOURABAIJA.

Aangekomen.

Mei 11—schoener *Rembang*, J. C. Rosf, van Batavia, den 3den mei.

Mei 13—brik *Boeang Besie*, B. Paijer, van Bantjar, den 6den mei.—brik *Malatie*, Tan Kamko, van Rembang, den 9den april.

Vertrokken.

Mei 10—brik *Harriet*, Hauer, naar Boender en Batavia.

Mei 11—schip *Pekin*, R. Sijmons, naar Boender en Batavia.

Mei 13—brik *Alert*, W. Goodall, naar Rembang.

Mei 14—schoener *De Jonge Fredrik*, P. de Silva, naar Grissee.

Schepen liggende ter reede.

Z. M. fregat *van der Werff*; schepen Prins Blucher, Abdul Karim, Suzanna, Esperance, brikken Amazoon, Livinia, Marzoekie, Tambak Boijo, Adsistentie, Elizabeth, Maria Catharina, Ingtoen, Boeang Besie, Malatie; schoeners De Hoop, Cecilia, Molukko, Lucifer, Rembang; kotter De Goede Hoop.—Eng. brik Countess of Laudon.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

BRAZILIE.

RIO JANEIRO, *den 1sten october.*

Diario (het dagblad) dezer stad, van den 23sten september jl., behelst de beide volgende brieven:

Brief van Z. M. den Koning van Portugal aan Z. K. H. den Prins Regent, perpetuelen beschermer van Brazilie.

Ik heb uwe brieven niet beantwoord, aangezien dezelve, op last der cortes, achter gehouden zijn geworden. Gij zult voortaan hunne decreten ontvangen, en ik raad u, dezelve ten uitvoer te brengen, als ook de bevelen, die gij zult ontvangen, te gehoorzamen, om dat gij daardoor de achting zult verwerven van de Portugezen, over welke gij eenmaal zult regeren. Gij moet hun volige bewijzen van uwe liefde voor de natie geven.

Herinner u, wanneer gij schrijven zult, dat gij vorst zijt, dat uwe decreten door de geheele wereld beoordeeld worden, en dat gij behoedzaam moet zijn, niet alleen in hetgeen gij zeggen zult, maar ook in de wijze, op welke gij u zult uitdrukken. De geheele koninklijke familie is welvarende; er blijft mij, als een vader, die u ten hoogste bemint, slechts over u te zegenen.

In het paleis te Queluz, den 3den augustus 1822.

(*geteekend*) Joäo.

Antwoord van Z. K. H. (den 22sten september.)

MIJN VADER EN HEER!

Ik heb de eer gehad van eenen brief van den 3den augustus van Uwe Maj. te ontvangen, in welken Uwe Maj. mij raad geeft wegens mijne wijze van schrijven ten opzigte der lusitano-spaansche factie. Zoo Uwe Maj. mij veroorloven wil het te zeggen, wij beklagen, ik zoo wel als mijne broeders de Brazilianen, van harten den staat van dwang, in welken Uwe Maj. gedompeld is. Ik heb geene andere wijze van schrijven, en daar mijne uitdrukkingen loopeenlooze europaansche en braziliaansche afgevaardigden bij de despotieke, uitvoerende, wetgevende en regterlijke vergadering der cortes, aan welke zij gerigt waren, moesten beoordeeld worden, zoo moesten dezelve zoo en niet anders wezen.

En nu, daar ik beter onderrigt ben, weet ik stellig, dat Uwe Maj. gevangen is. Ik schrijf derhalve dezen laatsten brief over kwestien, die reeds, op dezelfde wijze, door de Brazilianen beslist zijn, omdat ik, met volkomen kennis van zaken, overtuigd ben, dat de staat van dwang alleen, waartoe Uwe Maj. gebragt is, Hoogstdenzelven tegen zijne liberale denkbeelden doet handelen. God beware ons van anders daarover te denken.

Wat doet het er toe, of men mij van de kroon vervallen verklaart. Wat doet het ter zake, of men alle aanslagen, welke de clubs der Carbonari kunnen uitdenken, begaat? De heilige zaak zal niet ruggewaarts wijken. Wat mij aanbelangt, al ware ik op het punt van te sterven, dan nog zou ik steeds tot mijne dierbare Brazilianen zeggen: „Aanschouwt het lot van hem, die zich voor zijn vaderland opoffert, en volgt mijn voorbeeld en doet uitvoeren."

Uwe Maj. beveelt mij (wat zegge ik, het zijn de cortes, die bevelen), dat ik hunne decreten moet uitvoeren en doen uitvoeren.

Maar is het dan noodig, om die te doen uitvoeren, om die zelf uit te voeren, dat wij allen, vrije Brazilianen, die opgemelde factie gehoorzamen? Wij antwoorden slechts deze twee woorden: Wij willen niet!

Indien het portugesche volk het regt heeft gehad van zich op eene revolutionnaire wijze te constitueeren, dan is het baarblijkelijk, dat het Braziliaansche volk nog meer gezag heeft, d wijl het, zich zelven constituerende, zoo wel mij als alle de bestaande autoriteiten heeft in stand gehouden.

Standvastig en onwrikbaar in deze grondbeginselen, verklare ik, God en de geheele wereld tot getuigen nemende, aan deze bloeddorstige schare, dat ik als Prins Regent van Brazilie en als deszelfs perpetuele beschermer, mij verpligt acht, te zeggen, dat de vorige decreten van deze oproerzuchtige, afgrijselijke machiavellistische, alles omverwerpende, afzigtelijke en verpeste cortes door mij niet ten uitvoer gebragt zijn en dat zulks even zoo zal plaats hebben met alle die, welke, in het vervolg, betrekkelijk Brazilie, zullen worden genomen, dewijl ik dezelve als nul, onoverdacht, onnaauwkeurig, en, als zoodanig, als verworpen beschouw door een *volstrekt veto* in naam der rondom mij vereenigden Brazilianen, die allen overeenstemmen in te zeggen: „Wij willen niets, volstrekt niets van Portugal."

Indien deze verklaring de lusitano-spaansche gemoederen nu nog meer verbittert, dat zij dan in den krijg verharde en aan burgeroorlogen gewone troepen herwaarts zenden; wij zullen dezelve den moed der Brazilianen doen gevoelen.

Indien zij, door eene noodlottige gebeurtenis, onze zaak durfden bestrijden, dan zouden zij spoedig de zee met onze kapers bedekt zien, en hongersnood, ellende, met een woord, alle de rampen, welke wij hun, in ruiling tegen hunne weldaden, zouden kunnen berokkenen, zouden over deze revolutie-schreeuwers komen. Maar neen, zoodra de ongelukkige Portugezen hen degelijk zullen kennen, zullen zij hen naar verdiensten loonen.

Wij hebben te lang in duisternis geleefd; thans zien wij het licht. Indien Uwe Maj. zich in ons midden bevond, zou Hoogstdezelve geëerbiedigd worden; dezelve zou als dan zien hoe het Braziliaansche volk, deszelfs vrijheid en onafhankelijkheid wetende te waarderen, zich beijvigt, om het koninklijk gezag te eerbiedigen; want dit volk maakt geene bende van lage Carbonari en moordenaars uit, gelijk die, welke

Uwe Maj. in de schandelijkste gevangenschap houden.

De Braziliaansche onafhankelijkheid triumfeert en zal triumferen, of wij zullen allen omkomen.

Brazilie kan misschien in slavernij gebragt worden, maar de Brazilianen, nimmer, want zoo lang wij nog een droppel bloeds in de aderen zullen hebben, zullen zij den *kleinen jongen* beter leeren kennen, al heeft hij geene vreemde hoven bezocht.

Ik bid Uwe Maj. om dezen brief aan de cortes, die nooit algemeen geweest zijn, en die voortaan slechts die van Lisabon wezen zullen, voor te leggen, opdat zij iets zullen hebben, waarmede zij zich kunnen vermaken, en om hen in de gelegenheid te stellen van nog een gedeelte van hunnen geringen schat te verteren.

God behoede het dierbare leven van Uwe Maj.; dit is de wensch van alle Brazilianen zoo wel als de mijne.

Ik ben, met allen mogelijken eerbied, van Uwe Majesteit.

De welbeminde zoon, de onderdaan, die hem vereert,

PEDRO.

TURKYE.

LATAKIA, *den 28sten augustus.*

Ook deze stad en derzelver omstreken hebben, in den nacht tusschen den 13den en 14den dezer, door eene vreesselijke aardbeving zwaar geleden. Men had den 12den een schok gevoeld, en dacht dat alles daar bij blijven zou, toen den 13den, ten 9 ure 20 minuten des avonds, eene ligte schudding het teeken was van de bijna onmiddelijk daarop volgende allerhevigste schokken. Zij begonnen van het noorden naar het zuiden en namen toen de rigting van het oosten naar het westen. Deze schommeling duurde bijna 40 seconden. De wijk, alwaar de consulaten gelegen zijn, heeft het meest geleden. Verscheidene huizen zijn omgeworpen; die der consuls van Frankrijk en van Antiochie, benevens het klooster van de vaders van het Heilige Land, zijn zwaar beschadigd. Een derde deel der stad ligt in puinhoopen. Ofschoon vele personen daarbij omgekomen en gekwetst zijn, zou hun getal nog grooter geweest zijn, indien niet een groot gedeelte of in het veld of nog niet te bedde geweest was. Verscheidene dorpen in den omtrek bestaan niet meer. Te Rouest heeft zich een berg geopend. Van de kleine stad Gibelette zijn drie vierden vernield; hare haven is door de ingestorte huizen verstopt geraakt. Drie honderd personen heb ben daarbij het leven verloren. Op den St. Lodewijks dag heeft de Heer *Cuijs*, Fransch consul, zich met zijne landgenooten naar de kerk begeven, en zij hebben aldaar, na voor hun behoud God gedankt te hebben, den Almagtigen gesmeekt om het onschatbaar leven van hunnen verhevenen Souverein te willen sparen.

(*Amsterdamsche Courant.*)

DUITSCHLAND.

HAMBURG, *den 15den november.*

Een der Noordduitsche dagbladen maakt zijne lezers opmerkzaam op het gedrag der Turken in 1768 tot 1770, als wanneer de Divan den Griekschen opstand twee jaren lang rustig aanzag, en, zoodra de noordelijke grenzen verzekerd waren, op eens in twee gruwel-volle maanden er een einde aan maakte; het meent, dat de Porte, alvorens met ernst de hand aan het werk te slaan, eerst den uitslag van het congres zal afwachten.

FRANKRIJK.

PARIJS, *den 15den november.*

Hoezeer de waarschijnlijkheid vermindert, dat Spanje wederom het tooneel eens grooten oorlogs, tusschen inlanders en vreemdelingen, worde, volgt hieruit niet, dat ook de burgerkrijg, die dat koningrijk teistert, haar eind nabij zij. Integendeel mag men vermoeden, dat de twee strijdende partijen, juist uit dezen hoofde, met verdubbelde inspanning, en waarschijnlijk met vermeerderende krachten, elkander bevechten zullen; want, bezwaarlijk is te Madrid eene verzoening van partijen te verwachten, zoodanig, dat ook de voorstanders der regering van Urgel met die verbroedering instemmen en de wapenen zouden nederleggen. Van den anderen kant is het moeijelijk te onderstellen, dat het niet uitbersten eens openbaren oorlogs hen van ondersteuning berooven zou. Men mag dus gelooven dat, bij deze wijze van krijgvoering, inzonderheid de bergen van Katalonie nog eenen geruimen tijd de strijdplaats blijven zullen. Over dit, in het tegenwoordig oogenblik dus zoo belangrijk deel van Spanje, behelst het *Journal des Debats* de volgende bijzonderheden:

„ Opper-Katalonie is een zoo weinig bekend land, dat men, zelfs met hulp der uitvoerigste bijzondere kaarten, zich daarvan geen denkbeeld vormen kan, duidelijk en juist genoeg om de krijgsverrigtingen te volgen. Het werk van den heer *de Laborde* zegt bijna niets omtrent de valleijen van het binnenland, en deze zijn het juist, waar over de regering van Urgel haar gebied uitstrekt. Wij hebben van iemand, die gemelde valleijen doorreisd heeft, verscheidene stellige berigten ontvangen omtrent de gewigtigste punten der plaatselijke gelegenheid aldaar, en dezelve in verband brengende met hetgeen de topographische kaarten opleveren, gelooven wij de volgende schets der door de geloofs-armée bezette landen te kunnen geven.

„ Ten westen van het voormalig Roussillon, thans het departement der Ooster-Pijreneën, vormt de vallei der rivier *Segre* eene kom, gelijk aan eene schulp en van alle zijden met zeer hooge bergen omgeven; dit is het zoogenaamde *Cerdagne.* In dit kanton liggen de steden *Puycerda* en *la Seo d'Urgel* (1); eerstgemelde, eene vrij toegankelijke plaats, is in den jongsten Spaanschen oorlog door de Fransche troepen bezet geworden, maar *Urgel* is steeds in handen der getrouwe Katalanen gebleven. Het fort, dat de stad beheerscht, beteekent in zich zelf weinig, doch de toegang daartoe is voor een legerkorps bijna onmogelijk, zelf al voert het geen ander dan berggeschut met zich. Van den kant van Balaguer en hetgeen men de vlakte van Urgel noemt, kan men er niet anders komen dan langs een opwaarts loopend voetpad, dat op verscheidene plaatsen door de kronkelingen der rivier Segre afgebroken wordt. Cerdagne, en inzonderheid Urgel, heeft ook gemeenschap met Frankrijk langs de vallei van Andorre, een klein onafhankelijk kanton, dat zich zelf als republiek bestuurt.

„ Oostwaarts breidt de armée des geloofs zich uit in de voormalige *Viguerien* van Campredon en Vic d'Osfone (2), laatstgemelde stad is in handen der constitutionelen. De troepen der regering houden *Repouil* (3) bezet, alwaar eene groote geweer-fabrijk is, als ook *Olot* of *Aulot*, alwaar een oud kapucijnen-klooster gevonden wordt, dat de Franschen, gedurende den jongsten oorlog, in een fort veranderd hadden.

Naar de zuidzijde breidt het geloofsleger zich uit over een deel der Viguerien van Cervera en Manreza. Daar hier bijna alle steden in 1812, hetzij door de Franschen, hetzij door de getrouwe Katalanen, militair bezet geweest zijn, hebben zij alle eenig fort of schans, en naar het schijnt kunnen verscheidene dier forten verdedigd worden. De bijzonderheden der scheidslinie tusschen de troepen van *Mina* en die van den Baron *d' Eroles* kennen wij niet. Naar het schijnt houdt deze laatste *Cardona* belegerd of liever geblokkeerd; dit is eene, door hare ligging sterke vesting, waarin de regering der tegen *Buonaparte* gewapende Katalanen in 1812 gewoonlijk haar verblijf hield. *Cervera* en *Caluf* zijn het middenpunt van de stelling der constitutionele troepen. Het is niet verre aan gene zijde van Calaf, dat de versterkte post *Castelfollit* gelegen is, dien *Mina* onlangs ingenomen heeft, en die inderdaad niets anders is dan eene rots met eenige oude torens, welke men met eenige stukken geschut bezet had; doch deze post belemmerde de bewegingen van *Mina's* regter vleugel.

„ Dit Castelfollit, bijgenaamd van Lobregos, om het van andere, aan de Fluvia, te onderscheiden, ligt tien à elf ure van Tora, aan de rivier Bragos, waar slag geleverd is. Men begrijpt, dat dit land een slagveld heeft kunnen aanbieden, om dat er eenige vlakten zijn, die daarentegen naar den kant van het andere Castelfollit geheel ontbreken. Men ziet ook op de kaart, dat de troepen der regering hunnen aftogt hebbende moeten bewerkstelligen, of naar den kant van Cardona, of naar Pons (op den weg naar Urgel en meer dan 10 ure van die stad) Generaal *Mina*, door naar Agramant te trekken heeft kunnen hopen Balaguer te bereiken, waarvan wij thans zullen spreken.

„ De Viguerie van Balageur en die van Lerida bevatten de *vlakte van Urgel*, die 14 uren van de stad van dien naam gelegen is, en door de rivier Segre besproeid wordt. Aan deze rivier is het, dat de geloofs-armée versterkte stellingen heeft aangelegd, waarvan Balageur ontegenzeggelijk de sleutel is. Deze vesting bezit vrij uitgestrekte oude werken; maar wij weten niets omtrent derzelver sterkte, vermits Balageur in de jongste oorlogen geene rol gespeeld heeft.

„ Overweldigt *Mina* de linie der Segre, alsdan zou, hij Balageur kunnen belegeren, maar hij kan, althans met geschut, de vallei der Segre niet opwaarts trekken, want ten noorden van dat land begint het bogtig bergpad, van hetwelk wij hier boven gesproken hebben.

„ *Mequinenza* is een versterkt kasteel aan de Ebro; het wordt van Balageur gescheiden door de vesting Lerida, die in handen der constitutionele troepen is. Dit punt ligt buiten het algemeene stelsel der operatien van het geloofsleger; doch het zou een middel van gemeenschap kunnen worden met de opstanden, die in de provincie Cuença en het bergachtige land van Albaraçin en Teruel zouden kunnen ontstaan. Ook moet het de gemeenschap tusschen Arragon en Katalonie belemmeren. *Mina's* traagheid om eene plaats, die niet voor sterk doorgaat, te hernemen, bewijst of de zwakheid van zijn leger, of de onbekwaamheid van den generaal.

„ Thans moeten wij nog de distrikten beschouwen, die door de troepen van meergemelde regering ten westen van Seo d'Urgel bezet gehouden worden. Hier dalen twee uiterst snelstroomende rivieren, of zoo men wil twee stortvloeden, van de Pyreneën en werpen zich in de Segre; de eerste, wanneer men van Urgel komt, is de *Noguera de Pallars*; de andere heet de *Noguera de Ribagorça.* Deze rivieren, die het kleine bergachtige land, eerstijds den naam droeg van het *graafschap Pallars*, doorstroomen, dekken het grondgebied der regering van Urgel tegen allen aanval van den kant van Opper Arragon; alwaar de constitutionele troepen zich inzonderheid te Venasques (een fort in de Pyreneën) te Barbastro en te Benavarres vastgezet schijnen te hebben. Het was van dien kant dat *Tabuensa* beproefde naar Urgel door te dringen, den weg nemende over de brug van Montaguana, door Tremp en Talarn. Op deze wijs vallei na vallei dwars doortrekkende, loopt men gevaar, van den kant der gebergten in de flank gegrepen te worden. Het schijnt dat de generaals van het geloofs-leger wel voornamelijk rekenen op de stelling, welke men *Conque de Tremp* noemt.

„ Het is in dezen omtrek, dat de Baron *d' Eroles* geboren is; ten minste ligt er zijne erf-heerlijkheid, die, naar men ons gemeld heeft, 25 à 30,000 francs renten opbrengt. Gewoonlijk hield hij zijn verblijf te Taarn.

„ De distrikten, welke het geloofs-leger bezet houdt, en waarvan wij de korte schets gegeven hebben, vormen meer dan het derde deel van Katalonie; zij behooren onder de sterkst bevolkte oorden dier provincie, maar zij brengen geenen leeftogt genoeg voort. Het zijn ten naasten bij dezelfde streken, die in 1812 eene soort van onafhankelijken staat uitmaakten, bestuurd door eene Junta, die aan de Cortes te Kadix niet bijzonder onderdanig was. De Fransche legers, onder eenen vermaarden generaal, vermogten deze oorden nimmer volkomen onderwerpen, ofschoon zij van den kant van Frankrijk volkomen afgesneden waren en niet dan bezwaarlijk gemeenschap had den met de zee."

(*Amsterdamsche Courant.*)

den 15den november.

Het bekend maken van het plan der geldleening, ten behoeve van het regentschap van Urgel, heeft, naar het schijnt, den Spaanschen ambassadeur aanleiding gegeven, om deswege bij het huis *Rougemont* onderzoek te doen; men heeft hem echter geantwoord, in dezen alleen te zijn de zaakgelastigde van den heer *Ouvrard* en niets van de lastgeving aan denzelven, of wat dies meer zij, te weten. Intusschen strekt het volhouden dezer onderneming, in het aanzien van den Spaanschen ambassadeur, ten bewijze, dat er eene zeer sterkte partij bestaat, welke de voortduring der Spaansche beroerten in het openbaar bevordert, en zulks is weinig geschikt, om het publiek op den duur vertrouwen inteboezemen. Een der hevige antiliberale bladen maakt dan ook geene zwarigheid van te verzekeren, dat er reeds een millioen franken van hier naar de insurgenten gezonden is.

(*Haarlemsche Courant.*)

GROOT-BRITTANNIE.

LONDEN, *den 19den november.*

De *London-Gazette* van laatstleden zaturdag bevat eene order des Konings, in rade genomen, behelzende, dat het parlement, van den 26sten october, nader tot den 2den januari 1823 geprorogeerd wordt.

Jais Jenning, te New York (Noord-Amerika), heeft een schietgeweer uitgevonden met een enkelen loop, van een zeer ingewikkeld zamenstel, met hetwelk men 15 à 20 schoten achter elkander doen kan. De ladingen worden er de eene na de andere op gedaan, en tusschen elke losbranding worden slechts 2 seconden tijds gevonderd. Deze uitvinding kan even zeer aan jagtgeweren, als aan karabijnen en pistolen toegepast worden.

Brieven van Antigoa, van den 16den october, behelzen, dat eenige gelukzoekers van

(1) La Seo of Seou schijnt eene verbastering van het woord Ciudad, stad.

(2) *Vicus Ausonensis*; in de meeste berigten Vich genaamd.

(3) Ripol, zoo als het gemeenlijk geschreven wordt, eene plaats aan den zamenloop der rivieren Fresero en Ter.

verschillende natien, na eenen brik te St. Barthelemy te hebben gekocht, naar Porto-Rico onder zeil zijn gegaan, en dat eiland, onder den naam van: „Republiek van Bougay," onafhankelijk hebben verklaard. Zij hebben vervolgens eene proclamatie uitgevaardigd, bij welke zij de vlugtelingen van alle natien, met uitzondering van europesche Spanjaarden, uitnoodigen om zich met hen te vereenigen.

Het *Journal des Débats* bevat heden het volgend artikeld, onder de rubriek Parys:

„ Verscheiden noord-amerikaansche dagbladen schijnen zich te beklagen over het nieuwelings tusschen de Vereenigde Staten en Frankrijk gesloten traktaat van koophandel, en een dagblad van New-York schijnt te hebben willen bewijzen, dat de staat van zaken, welke in 1820 bestond, voor de Vereenigde Staten gunstiger was, dan die uit de jongste overeenkomst spruit. Wij zien met genoegen, dat dit gevoelen dat der verstandige lieden van die republiek niet is. Deze juichen te regt eene schikking toe, welke, zoo veel het mogelijk is te hopen, de belangen der beide volken in evenwigt houdt, en die hun, na eene ondervinding van jaren, in staat zal stellen, om tot een uitgebreider en duurzamer handels-verdrag te geraken. De *National Gazette* van Philadelphia, van de overeenkomst, met onzen onderhandelaar gesloten, sprekende, laat zich deswege aldus uit:

„ „ De heer *de Neuville* is te gelijker tijd „ geweest een opregt en liberaal vriend van de „ republiek, een getrouw en geschikt dienaar „ zijns Konings, een verdraagzaam regter, een „ verpligtend raadsman en een edelmoedig weldoener zijner verbannen landgenooten. De „ onlangs, door den secretaris van staat, onderteekende overeenkomst, hoewel niet volkomen zoodanig zijnde als door Frankrijk of door de Vereenigde Staten kon verwacht worden, is desniettemin, in alle opzigten, eene voor beide landen voordeelige schikking. Het is te vermoeden, dat een definitief verdrag weldra zal tot stand komen, en in beide landen kan men niet anders dan verlangen, dat de heer *de Neuville*, door Frankrijk, tot deszelfs gevolmagtigde gekozen worde. Alle bedenkingen bevelen de handhaving aan van de goede verstandhouding tusschen de Fransche en Amerikaansche natien.

„ Volkomene eendragt ligt in het belang der beide volken; dezelve kan niet anders wel gevestigd zijn dan door eene schikking, op onderlinge welgezindheid en op wederkerige achting gegrond." "

(*Staats Courant.*)

NEDERLANDEN.

STATEN GENERAAL.

BRUSSEL, *den 20sten december.*

In de zitting van de tweede kamer van heden is beraadslaagd over de financiële wetten, te weten de twee divisien van de buitengewone uitgaven voor het jaar 1823, de oprigting van het amortisatie-syndicaat, en de buitengewone inkomsten over 1823.

Na eenige bedenkingen over de noodzakelijkheid om, uit hoofde van den toestand van den landbouw, de grondlasten en tevens de uitgaven in het algemeen te verminderen, heeft de heer *Surmont* de voordeelen ontwikkeld van het voorgedragen amortisatie-syndicaat en zich voor de wetten verklaard.

De heer *Werbroeck* was van een tegenovergesteld gevoelen; hij meende, dat 's Rijks uitgaven altijd te hoog waren en bleven, in vergelijking van de inkomsten; hij verklaarde zich tegen het vergrooten van de openbare schuld, en oordeelde, dat deze trapsgewijze voortdurende vermeerdering alle amortisatie-kassen onnoodig en onnuttig maakt. Hij voorzag van deze vermeerdering treurige gevolgen in tijd van oorlog, en verklaarde zich tegen de wetten.

De heer *van Utenhove* verklaarde zich voor de voorgedragene buitengewone uitgaven, maar geenszins voor de wet, bij welke de middelen ter bestrijking worden geregeld; hij konde deze laatste, zoo lang de grondbelasting op de tegenwoordige hoogte verbleef, niet goed keuren. Hij verklaarde zich voor de oprigting van het amortisatie-syndicaat. Hij nam deze gelegenheid waar, om, over wegen en kanalen sprekende, het gouvernement opmerkzaam te maken op den overtogt van de Lek bij Vianen, welke, naar zijne meening, den reiziger aan gevaar blootstelde.

De heer *de Celles* herhaalde de gemaakte bedenkingen tegen de hoogte der uitgaven, in vergelijking der inkomsten, en meende, dat de organisatie van het amortisatie-syndikaat niet aan het oogmerk voldeed. Hij verklaarde zich tegen het een zoo wel, als tegen het ander.

De heer *de Stassart* trachtte te betogen, dat de onderhavige voordragt, door het overbrengen van cijffers alleen, den schijn had van bezuiniging in te voeren, doch dat dit ook alleen schijn was; hij ontkende echter niet, dat de wet goede resultaten opleverde, als omtrent de nieuwe inrigting der gevangenissen, maar hij meende, dat men de zoo noodige bezuinigingen niet genoeg had in het oog gehouden en verklaarde zich mitsdien tegen de wet op de uitgaven. Hij verklaarde zich almede tegen de inrigting van het amortisatie-syndicaat.

De heer *Metelerkamp* verdedigde de wetten, doch de baron *de Serret* bestreed dezelve. De laatste oordeelde, dat men geene genoegzame inlichtingen had wegens de sommen, die het Rijk nog aan Buitenlandsche mogendheden verschuldigd was, of de gelden, welke hetzelve moest aanwenden voor de voltooijing der grensverdediging. Hij verklaarde zich tegen de wet op de amortisatie en meende, dat dezelve strekken zoude tot groot nadeel van den Staat; dat in allen geval door die wet te veel papier in handen van het gouvernement werd gesteld.

De heer *Liefmans* begreep, dat de noodzakelijkheid de goedkeuring der onderhavige wetten gebiedend vorderde en beschouwde de vestiging van het nieuwe muntstelsel als zeer belangrijk. Hij meende voorts, dat men reeds zeer aanmerkelijke bezuinigingen had ingevoerd, ten einde de uitgaven naar de inkomsten te wijzigen en verklaarde zich voor de wetten.

De heer *Fallon* verklaarde zich tegen de uitgaven, doch reserveerde zich zijne stem ten aanzien van het amortisements-syndicaat. De heer *Fockema* verklaarde zich almede niet stellig; maakte eenige aanmerkingen op de pensioenen en verlangde inlichtingen aangaande het muntwezen. De heer *van Boetzelaer* ontwikkelde de gronden, welke hem voor de wetten deden stemmen.

De heer *van Alphen* heeft in het breede over de uitgaven uitgeweid; hij heeft ook eenige bedenkingen in het midden gebragt over het muntwezen, en trachten aan te toonen, dat de verlangde som van 12 millioenen vruchteloos tot het bedoelde einde zoude worden besteed. Hij keurde de vereeniging van de amortisatiekas met het syndikaat geenszins goed, en besloot met zich tegen de wet te verklaren.

Des avonds werden de beraadslagingen hervat. De heer *Arntzenius* betoogde het nut van het opterigten amortisatie-syndicaat, ten einde te voorzien in het nog bestaand te kort, en de middelen te verschaffen, om de buitengewone uitgaven te betrijken, zonder de ingezetenen eenigen nieuwen last opteleggen. Hij voor zich was overtuigd, dat de nieuwe instelling aan het oogmerk zoude beantwoorden; hem dacht ook niet, dat de gevraagde middelen te kort zouden schieten, om het nieuwe muntstelsel, met het welk men niet langer ten achteren behoorde te blijven, te vestigen; hij verklaarde te dien aanzien te berusten in de berekeningen van het gouvernement. Hij oordeelde al verder, dat de nieuwe instelling van het amortisatie-syndicaat geenen inbreuk maakte op de verkregene regten der houders van uitgestelde schuld en syndicaat-bons, daar de verwisseling dezer fondsen tegen een ander rentegevend papier geenszins gedwongen, maar vrijwillig zoude zijn. Hij meende, dat met de onderhavige wetten de belangen zoo wel van de ingezetenen als van de schatkist zouden worden bevorderd, en verklaarde zich voor dezelve.

De heer *van der Kemp* heeft zwarigheid gemaakt zich voor de wetten te verklaren, vooreerst, om dat onder de uitgaven niet waren gebragt de sommen, bestemd voor de rentebetaling der syndicaat-bons, tweede series, en ten anderen, om dat men, bij de wet op de verwisseling der uitgestelde-schuld niet genoegzaam had gezorgd voor de belangen van minderjarigen.

De heer *Barthelemy* had wel gewenscht, dat men deze verschillende verordeningen van een had gescheiden, ten einde de leden, welke bezwaren vonden in sommige derzelve, niet in de noodzakelijkheid te brengen het geheel te verwerpen. Hij maakte verder idene aanmerkingen op den inhoud der wetten. Hij wilde gaarne zijne toestemming geven tot de kosten voor het kanaal van Amsterdam, bij aldien de noordelijke gedeputeerden van de nuttigheid van hetzelve overtuigd waren, in de hoop, dat zij ook eenmaal de uitdieping van het kanaal van Brussel naar de Schelde zouden goedkeuren; maar hij meende, dat men omtrent de liquidatie met buitenlandsche mogendheden niet genoegzaam was ingelicht.

De heer *Collot d'Escury* heeft den vorigen spreker, met betrekking tot het nut van het Noordhollandsch kanaal, beantwoord, en betuigd van dit nut niet ten eenemale overtuigd te zijn. Hij verklaarde wijders zijne stem nog niet te kunnen bepalen, maar, hoe dezelve ook mogt wezen, niet te willen gehouden zijn, in het vervolg alle die sommen te moeten toestaan, welke voor dit onderwerp gevorderd mogten worden. (De heer *van Boetzelaer* heeft naderhand den heer *Barthelemy* herinnerd aan de ministeriele nota, met betrekking tot dit kanaal, in welke het nut van hetzelve, naar zijn oordeel, op eene voldingende wijze wordt aangetoond.)

De heer *de Secus* verklaarde zich tegen het aangenomen stelzel van geldmiddelen, en mitsdien ook tegen de voordragten, welke er een gevolg van waren. De heer *Dotrenge* oordeelde almede de opcenten op belastingen, die hij afkeurde, niet te mogen goedkeuren; hij was niet overtuigd, dat de nieuwe inrigting der gevangenissen eene verbetering zoude zijn; hij begreep, dat het amortisatie-syndicaat geenen genoegzamen waarborg opleverde en in de daad van het ministerie afhing; dat men dergelijke belangrijke aangelegenheden aan geene ministeriele bureaux moest toevertrouwen, en weidde uit in breedvoerige berekeningen, om aantetoonen, dat het gouvernement zich in de hare, met betrekking tot de omsmelting der munten, konde bedriegen.

De heer *Kemper* heeft verscheidene bedenkingen tegen de wetten opgenomen en beantwoord. Alvorens echter daartoe overgegaan, heeft hij eene enkele uitdrukking van den graaf *de Celles* over het gebruik van *de landtaal* kortelijk aangeroerd. Hij verklaarde het met dien spreker eens te zijn, dat er geen verband bestaat van de liefde voor het Vaderland met de taal, die men spreekt: „ De helden van Waterloo" zeide hij, „ spraken eene verschillende taal, doch hadden eene gelijke liefde voor Vorst en Vaderland"; doch hij erkende niet te begrijpen, hoe deze aanmerking van den graaf *de Celles* thans ter zake konde dienen. Hij heeft voorts aangemerkt, dat het kanaal van Amsterdam niet alleen voor die stad, maar voor de geheele natie nuttig is; dat de inrigting van het amortisatie-syndicaat eene geschikte gelegenheid aanbiedt, om bij de invoering van het nieuwe belastingstelsel al het vroeger te kort te dekken; dat de domeinen als nu op eene voegzame wijze zullen worden verallieneerd, en dat zij, eenmaal in andere handen overgaande, en aan belasting onderworpen, den staat meer nut zullen aanbrengen dan thans: dat de interessen van de twee series syndicaat-bons, nu ten laste komende van de nieuwe instelling, geenszins onder de uitgaven van den Staat konden worden gebragt, en dat de belangen van de minderjarigen bij de verwisseling van de uitgestelde schuld door eene eenvoudige reglementaire bepaling konden worden verzekerd.

Z. E. de minister van financien heeft al mede de wetten breedvoerig verdedigd en daarna is men overgegaan tot de hoofdelijke stemming, waarbij is gebleken, dat de wet op de buitengewone uitgaven is aangenomen met 65 tegen 37 stemmen; die wegens de oprigting van het amortisatie-syndicaat, met 66 tegen 36; die wegens de middelen, om in de buitengewone uitgaven te voorzien, met 65 tegen 37 stemmen.

De drie aangenomen wetten zijn alzoo naar de eerste kamer verzonden. De president heeft aangekondigd, dat van wege Z. M. was ingezonden eene nieuwe redactie van de XVde titel van het burgerlijk wetboek, *over de vaderlijke magt*.

De eerstvolgende bijeenkomst is bepaald op den 15den januari.

(*Het vervolg in het eerste Bijvoegsel.*)

EERSTE BIJVOEGSEL DER BATAVIASCHE COURANT.

ZATURDAG, *den 24ſten* MEI, 1823.

Bekendmaking.

DE Reſident van Batavia, als daartoe behoorlijk geautoriſeerd, maakt mits deze bekend, dat ten einde het zout, van gouvernements wege, tegen den daarvoor bepaalden prijs van *f* 75 (*vijf en zeventig guldens*) de coijang, in deze Reſidentie voor een ieder meer alom verkrijgbaar te ſtellen, er op de onder te noemen plaatſen zout verkoop-pakhuizen zijn opgerigt, alwaar hetzelve bij de heele en halve coijang, zoo mede bij een vierde en achtſte coijang, en eindelijk bij een pikel, en tot een zestiende pikel zal worden verkocht, als:

Een verkoop-pakhuis op *Tanabang*.
Een dito. „ *Weltevreden*.
Een dito. „ *Tangerang*.
Een dito. „ *Mauk*.
Een dito. „ *Tjilintjing* en
Een dito. „ *Bakasſie*;

zullende de verkoop uit deze pakhuizen dagelijks, met uitzondering der zon- en feestdagen worden opengeſteld.

Batavia, den 15den mei 1823.

De Reſident voornoemd,
VAN HOGENDORP.

Bekendmaking.

DE Reſident van Batavia, op daartoe bekomene autoriſatie, maakt bij deze bekend, dat op zaturdag den 24ſten mei 1823, aan het lokaal van de Beurs, voor rekening van het Gouvernement, publiek zullen worden verkocht:

2000 pikels *Japansch Staaf-koper*.
Eene kleine partij goede *Nooten-muskaat* en *Foelie*, en
Eene partij *Nooten-zeep*.

Batavia, den 20ſten mei 1823.

De Reſident voornoemd,
VAN HOGENDORP.

Oproeping van belasting ſchuldigen aan het Middel der Verponding.

DE Reſident van Batavia roept mits deze, naar aanleiding van art. 23 der bij publikatie van den 28ſten januari dezes jaars, gearreſteerde ordonnantie voor de heffing van het middel der verponding over de eilanden Java en Madura, en met referte aan de oproeping, van den 10den april jongstleden, op, alle particulieren, eigenaars zijnde van vaste en onroerende goederen, en alle adminiſtrateurs of bewindhebbers van vaste en onroerende goederen, aan particulieren in eigendom toebehoorende, gelegen in het oosterveld, om, binnen den tijd van heden tot en met ultimo juni aanſtaande, aan de hoofd-kommissie van verponding, welke daartoe dagelijks, zon en feestdagen uitgezonderd, van des ochtends 8 tot des namiddags 2 ure zitting houden zal, in het locaal ſtaande op de Voorrei bij de Kalverſtraat, opgave te komen doen, van de ligging, uitgeſtrektheid en belendingen van voorſchrevene vaste en onroerende goederen, die hun in eigendom toebehooren of waarover zij het bewind of de adminiſtratie hebben; mitsgaders van de huizen of andere gebouwen op deze vaste en onroerende goederen ſtaande, daartoe mede brengende de jongste bewijzen van eigendom, welke van dezelve zijn verleend, dan wel de juiste opnoeming van den datum alsmede het nummer en folio, onder welke dezelve bij de daartoe bevoegde autoriteiten bereids mogten ſtaan geregistreerd.

Batavia, den 17den mei 1823.

De Reſident voornoemd,
VAN HOGENDORP.

Bekendmaking.

DE Reſident van Batavia maakt mits deze bekend, dat door hem, na verkregen autoriſatie, eene inſchrijving geopend is voor de leverantie van eene hoeveelheid van 1500, *vijftien honderd* ſtukken Bengaalsch linnen, bekend onder den naam van *Toelpoerie Casſas*, ten dienste der hospitalen, om te dienen tot het maken van verbanden en pluksel voor den jare 1824.

De termijn voor deze inſchrijving open geſteld zijnde tot en met den 12den juni aanſtaande, zoo worden de gegadigden tot dezelve genoodigd, hunne billetten van inſchrijving vóór of op dien tijd intezenden, ten burele van den ondergeteekenden in de koestraat binnen de ſtad.

Batavia, den 21ſten mei 1823.

De Reſident voornoemd,
VAN HOGENDORP.

Bekendmaking.

DE Reſident van Batavia maakt mits deze bekend, dat, ingevolge verkregen autoriſatie, te zijnen overſtaan door den architect der civiele gebouwen en werken, op den 17den juni aanſtaande, des ochtends te *negen* ure, ten kantore van den architect voornoemd, aan den minstinſchrijvende, zal worden uitbeſteed: het vervaardigen eener afſluiting rondom de Gouvernements algemeene houtſtapelplaats dezer Reſidentie, ingevolge het plan, bestek en conditien, welke van dit werk ten kantore dezer Reſidentie en van den architect voornoemd van heden af ter viſie liggen.

Batavia, den 21ſten mei 1823.

De Reſident voornoemd,
VAN HOGENDORP.

DEN 6den april jl., op de hoogte van Rembang, onder deze reſidentie, in zee opgeviſcht zijnde een klein IJZER ANKER, waarvan de eigenaar onbekend is, zoo wordt door mij ondergeteekende, Reſident van Paſoeroeang, bij deze opgeroepen, die gene welke vermenen daarop aanſpraak te kunnen maken, ten einde, na betaling van het opviſch-loon van dien, hetzelve, op bewijs van eigendom, alhier te doen afhalen.

Paſoeroeang, den 5den mei 1823.

De Reſident voornoemd,
J. C. ELLINGHUIZEN.

Bekendmaking.

ACHTERVOLGENS art. 4 van de publikatie van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal d. d. 11 ſeptember 1820, wordt door den ondergeteekenden Reſident van Sourabaija, ter kennisſe van het publiek gebragt, dat tot de ontvangst der belasting op de ſlaven, voor dit loopende jaar, voor zoo verre deze reſidentie betreft, zal worden gevaceerd, aan het kantoor van policie, op iedere woensdag en zaturdag, te rekenen van 1 juni aanſtaande, tot en met 31 augustus, daaraanvolgende.

Ten overvloede wordt ook nog bij deze herinnerd, dat bij de in den hoofde dezes aangehaalde publikatie tevens is bepaald, dat ingeval van de niet tijdige voldoening der ſlaven-tax, door den lijfheer zal worden verbeurd eene geldboete van *f* 20 (*twintig* guiden), voor zoo verre de eigenaren Europeanen of derzelver afſtammelingen zijn, en *f* 5 (*vijf* guiden), voor zoo verre dezelve Inlanders of Chinezen zijn.

Sourabaija, den 17den mei 1823.

De Reſident voornoemd,
VAN DE POEL.

Berigt

VOOR DE KUSTVAARDERS.

DE kommandant en directeur der koloniale marine maakt bij deze bekend, dat Zijne Excellentie de Gouverneur Generaal, bij beſluiten van den 9den april en 5den mei ll., n°s. 1 en 18, heeft bepaald dat, voor den vervolge, zoo veel mogelijk, Gouvernements wege, konvooi zal worden verleend aan alle kusthandel-drijvende vaartuigen, langs het eiland Java; welk konvooi, naar gelang der omſtandigheden, zal beſtaan uit een der koloniale vaartuigen en de noodige kruisprauwen, en dat die konvoijen, zullen worden verleend alleen in de oostmousson, twee malen 's weeks, op maandag en donderdag, voor alle ſchepen om de oost van *Batavia*, en om de oost en west van *Sourabaija* vertrekkende; en zulks *te beginnen met donderdag den 15den mei aanſtaande*, in dezer voege:

a. Het konvooi dat oostwaarts van *Batavia* op de hiervoren bepaalde dagen vertrekt, zal met zonnen opgang ter reede aldaar, zich verzamelen in de nabijheid van het wacht-ſchip, en verder onder geleide van den aldaar geſtationeerden kruisſer en een der kruisprauwen, *Krawang*, *Pakkies* en *Indramaijo* aandoen; op een dezer plaatſen zal de kruisprauw van *Batavia* door een van de reſidentie *Krawang* vervangen worden, en de koloniale kruisſer door dien, welke te *Indramaijo* geſtationeerd is; voor zoo verre echter geen kruisprauwen of koloniale kruisſers op die plaatſen aanwezig mogten zijn bij de aankomst van het konvooi, zal hetzelve doorgaan tot *Tagal* of tot zoo verre, als hetzelve de kruisprauwen en koloniale kruisſers tot de oostelijke reſidentien behoorende, zal ontmoeten, ten einde als dan het konvooi aan die vaartuigen overtegeven en weder naar *Batavia* terug te keren, tevens alle handeldrijvende plaatſen aandoende, ten einde de vaartuigen, die westwaarts tot *Bantam* moeten, en zeilree liggen, te konvoijeren.

De kust-handelaars die van *Bantam* oostwaarts moeten, zullen door een der aldaar geſtationeerde kruis-prauwen naar *Batavia* begeleid worden, om verder van daar het voorſchreven konvooi te genieten.

Zullende gemelde kruis-prauw op de terug reis naar *Bantam*, tot geleide dienen van de kust-handelaars om de west van *Batavia* beſtemd.

b. Het konvooi op de bepaalde dagen westwaarts van *Sourabaija* vertrekkende, zal zich ter reede aldaar verzamelen en naar *Grisſee* ſtevenen, alwaar een der kruisprauwen van die reſidentie gereed zal moeten liggen, om gezegd konvooi naar *Toeban* te vergezellen; buiten gaats komende zal de koloniale kruisſer geſtationeerd tusſchen *Oedjong Panka* en *Ouwer Ouwer*, het konvooi vergezellen; bij aldien te *Toebang* geen kruisprauw aanwezig is, om die van *Grisſee* aftelosſen, zal het konvooi naar *Rembang* zeilen, om aldaar aan de daartoe beſtemde vaartuigen te worden overgegeven; zullende het terugkerend

konvooi de voor de oostwaarts gelegene residentien bestemde vaartuigen begeleiden; het van *Rembang* verder westwaarts bestemd konvooi zal bestaan uit een of twee kruispraauwen van die residentie, en uit den aldaar gestationeerden kruisser, welke het geleide naar *Joana*, *Japara* en *Samarang* zal uitmaken, terwijl de kruispraauwen van *Rembang*, door die van *Japara*, en deze laatsten door die van *Samarang*, vervangen zullen worden.

6. Het konvooi op de bepaalde dagen van *Sourabaija* naar *Madura* en verder oostwaarts bestemd, zal bestaan uit een der kruispraauwen van de residentie *Grissee*, welke tot geleide zal dienen naar *Passarouang* en aldaar verwisseld worden met de kruispraauwen dier residentie, bestemd tot konvooi naar *Besoekie*, terwijl de kruispraauwen van deze residentie konvooi zullen verleenen tot *Sumanap* en *Banjoewangie*. Zullende wijders de kruispraauwen van *Sumanap*, konvooi verleenen naar *Besoekie*, die van *Besoekie* naar *Passarouang*, en die van laatstgemelde plaats naar *Sourabaija* indien zich geene kruispraauw van *Grissee* op *Passarouang* bevindt; deze konvoijen zullen bovendien door het in den *Trechter* gestationeerd koloniaal vaartuig vergezeld worden, zoo veel de gelegenheid maar eenigzins zal toelaten.

De oost- en westwaarts bestemde konvoijen elkander ontmoetende, zullen verwisselen, zoo wel de koloniale kruissers als de kruis-praauwen, die de konvoijen uitmaken.

Batavia, *den 8sten mei* 1823.

De kommandant en directeur voornoemd,
VAN SCHULER.

بهو كيت كمندان يڠ ممرنته اڤكاتن لاوة نڤري اندي اين ممبري تاهو كڤد سكلين اورڠ داڤڠ حال ڤدوك يڠ د ڤرتون بسر ڬورنادور جندرال درسبب مڠهيمت دڠن كاسه سايڠ يڠ امت لمڤه حال اورڠ برنياڤ سكارڠ اين ترلالو سوسه دان سوكر سبب باجق دان ڤرمڤك تله مڠرنباكن ڤرنته مملبهراكن دان ملنرڠكن دي در ڤد كن بلا سوات در ڤد فيهق اورڠ جاهت اين مك سڤل ڤرهو دان كڤل اورڠ داڤڠ يڠ هندق برنياڤ دسيسير تانه جاو هندقله د هنتر رامي ٢ دڠن كڤل ڤرڠ اتو ڤرهو جاڤ ٢ مك ڤرهمڤوڽن كڤل ٢ دان ڤرهو ٢ داڤڠ يڠ دمكين هندق برلاير در بتاوي دو كالي دالم سجمعت يائيت ڤد هاري اثنين دان هاري خميس دان دمكين جوڬ ڤد هاري اينت جوڬ در نڤري سورباي مك در بتاوي كسبله تيمور نڤري اينت دان در سورباي كسبله تيمور دان كسبله بارة نڤري اينت مك اينت سهاج سلام موسم تيمور اين دان اينت هندق د ملاي ڤد ليم بلس هاري بولن ماي يڠ اكن داتڠ اين انس ڤري يڠ د سبة د باو شطر اين

ڤد هاري اثنين دان خميس وقت د ڤيهاري سڤل ڤرهو ٢ يڠ اكن برلاير كسبله تيمور نڤري بتاوي هندق مڠمڤوڠكن ديري دكت كڤل ڤرڠ برنام ترومڤ سرة در سبيت هندق برلاير رامي ٢ منجو سبله بارت برسام ٢ كڤل جاڤ ٢ سبوه دان ڤرهو كروبس سات مك هندقله سڠكڤه سكتيك ڤد سڤل كنتور اكن برڤوكر جكا ٢ ڤ مك اورڠ داڤڠ در بنتن يڠ هندق برلاير ڤد سسوات كنتور كسبله تيمور هندقله د هنتر كبتاوي دڠن ڤرهو جاڤ ٢ سبوه مك ڤرهو جاڤ ٢ يڠ سبوه اينت سسرهڤ يڠ دمكين هندق بالق ڤولڠ كبنتن دڠن مهنتر ڤرهو ٢ اورڠ داڤڠ يڠ هندق بلاير كبنتن *

بهو در سورباي ڤد هاري اثنين دان هاري خميس سڤل ڤرهو اورڠ داڤڠ يڠ اكن برلاير كسبله بارت نڤري اينت هندق مڠهمڤوڠكن ديريڤ د سبيت سرة رامي ٢ برلاير كڤرسيڤ مك در سبيت ملنتس برلاير كتودن د باو ڤرلندوڠن ڤرهو جاڤ ٢ سبوه دان كڤل جاڤ ٢ سات يڠ اكن برننتي كدتاڠن سڤل ڤرهو داڤڠ اينت د لور ڤولاوهن دان دمكينله هندق سڠكڤه سكتيك ڤد سڤل كنتور اكن حال توكر ڤرهو جكا ٢ ڤ سهڠڬ سمڤي د بتاوي *

بهو در سورباي سڤل ڤرهو يڠ هندق برلاير كمدور دان لبه جاوه كسبله تيمور سمڤي كنڤري بنجواڠي هندق برلاير ڤد هاري ٢ يڠ ترسبت برسام ٢ ڤرهو جاڤ ٢ سرة سڠكڤه بارڠ سكتيك ڤد سڤل كنتور ڤسيسير تانه جاو اينڤون دڠن توكر جكا ٢ ڤ مك ڤرهو اورڠ داڤڠ د بنجواڠي دان سمناڤ يڠ هندق كسبله بارت اينڤون هندق د هنتر انس ڤري يڠ ترسبت اداڤ ۞

بتاوي ڤد دلاڤن هاري بولن ماي تاهون ١٨٢٣ *

DE Hoofd-Inspecteur van den Waterstaat op Java, verwittigt het publiek dat de brug bij de voormalige nieuwpoort te Batavia, ter oorzake van reparatie, voor de passage met rijtuigen, van den 12den tot den 24sten dezer maand, zal gesloten zijn.

Batavia, *den 10den mei* 1823.

De Hoofd-Inspecteur voornoemd,
J. PEEREBOOM, bz.

Advertentie.

OP donderdag den 5den juni eerstkomende, des morgens te negen ure, zal, onder nadere approbatie van het gouvernement, door den luitenant-kolonel ingenieur, waarnemend directeur der fortificatien *F. D. Coshius*, of bij absentie, door den kapitein en eerst aanwezenden ingenieur in de 1ste groote militaire afdeeling *W. Brouwer*, te Weltevrede, publiek worden uitbesteed:

Het afbreken, verplaatzen en verbeteren der *twee*, onder een dak zijnde blokken; bijgebouwen van de Generaals-woning litt. U, no. 79; staande aan de oostzijde van het erf, van gemelde woning, langs de oever der groote rivier te Weltevreden. . . . .

De plans en voorwaarden van dit werk, zullen acht dagen, vóór de uitbesteding, in de Hollandsche en Chineesche talen ter lezing liggen, ten kantore van de 1ste aanwezende ingenieur, van des morgens negen tot twaalf uren, door wien tevens alle mondelinge onderrigtingen, des verlangende, gegeven zullen worden; op maandag den 2den juni aanstaande, des morgens te acht ure zal door een der ingenieurs- officieren, locale aanwijzing gedaan worden.

Weltevred, *den 15den mei* 1823.

De 1ste luitenant fungerend 1ste aanwezende ingenieur der 1ste groote militaire afdeeling.
F. H. SAUERLAND.

Edictale Citatie.

ALZOO de Raad van Justitie te Samarang, bij dispositie van den 23sten april 1823, op het door *Cornelis Johannes de Pecker*, in hoedanigheid als generale gemagtigden *ad lites* van de wees- en boedelkamer dezer stede, en die in hoedanigheid als plaatselijke desolate boedelkamer en als zoodanig administrerende de insolvente boedels van wijlen *Johannes Offers*, *L. van Praag* en *Johan Fredrik Hoorn*, gedaan verzoek tegen de niet gecompareerde pretendenten heeft verleend het eerste default, en geadmitteerd tot het doen eener tweede citatie, bij edicte, tegen den 4den juni 1823, ten einde de defailleerende pretendenten als nog hunne vermeende actien kunnen institueeren en procederen tot het judicium van preferentie en concurrentie.

Zoo is het, dat ik *Daniel Pijl*, eerste deurwaarder en gezworen exploicteur bij den raad van justitie voornoemd, mits deze alle en een iegelijk dagvaar, die als nog eenige actien of pretentien op en jegens de boedels van wijlen *Johannes Offers*, *L. van Praag* en *Johan Fredrik Hoorn*, vermeenen mogten te hebben, om in persoon of door gemagtigden te compareeren ter openbare rolle van gemelden raad, op woensdag den 4den juni 1823, 's morgens de klokke half acht ure, ten einde aldaar het eerste default te purgeren, de kosten van dien te refunderen, hunne pretentien aantegeven, te verifieeren, en voorts te proceeren tot het judicium van preferentie en concurrentie.

Aldus gedaan, gepubliceerd en geaffigeerd, na voorgaande klok-slag, voor de puije van het raadhuis te Samarang, den 2den mei 1823.

D. PIJL.

Eerste gezworen exploicteur bij den raad van justitie voornoemd.

Advertentie.

ALZOO de Raad van Justitie te Samarang, op het door den procureur *Andries Hartsinck*, in hoedanigheid als generale gemagtigden, *ad lites*, van de wees- en boedel-kamer dezer stede, in hoedanigheid als plaatselijke desolate boedel-kamer in dato den 5den mei 1823, bij rekweste gedaan verzoek geaccordeerd heeft, citatie bij edicte tegen allen en een iegelijk die eenige actie of pretentie vermenen mogten te hebben, op en tegen den desolaten boedel van wijlen *Jonh Fredrik*;

Zoo is het, dat ik *Daniel Pijl*, eerste deurwaarder en gezworen exploicteur bij den raad van justitie voornoemd, mits dezen dagvaar, allen en een iegelijk die eenige actie of pretentie op en tegen de voornoemde boedel, van *Jonh Fredrik*, vermeenen mogten te hebben, om in persoon of door gemagtigden te compareren ter openbare rolle van gemelden raad, op woensdag den 11den juni aanstaande, des morgens te half acht ure, ten einde aldaar hunne pretentien aantegeven, te verifieeren en voorts te procederen tot het judicium, preferentie en concurrentie.

Aldus gedaan, gepubliceerd en geaffigeerd,

na voorafgaande klok-flag, te Samarang, den 9den mei 1823.

Eerste deurwaarder en gezworen exploicteur bij den raad van justitie,
D. PIJL.

Advertentie.

ALZOO de Raad van Justitie te Batavia, aan den procureur *A. W. N. van Gent*, voor en van wege de desolate boedel-kamer, als administreerende den insolventen boedel van *Carolus Johannes Canterviſſcher*, gewezen postmeester alhier, heeft verleend appointement van citatie, bij edicte *ad valvas curiæ*, tegen alle bekenden en onbekenden, die eenig regt, actie of pretentie op voorschreven boedel vermeenen te hebben.

Zoo is het, dat ik *Willem Hendrik van Oudshoorn*, tweede deurwaarder en gezworen exploicteur van gemelden raad, bij deze voor de tweede maal dagvaar, alle bekenden en onbekenden, die eenig regt, actie of pretentie op voorschreven boedel vermeenen te hebben, om op donderdag den 26sten juni 1823, des morgens de klokke half acht ure precies, ter openbare rol van gemelden raad te compareren, dan wel gemagtigden te zenden, ten einde het eerste default te purgeren en als nog hun regt, actie of pretentie te instituëren, sub pœne, dat aan de non-comparanten zal worden opgelegd een eeuwig stilzwijgen.

Aldus gepubliceerd en geaffigeerd, na voorgaande klok-flag, van de puije van het raadhuis te Batavia, den 15den mei 1823.

De gezworen exploicteur voornd,
W. H. VAN OUDSHOORN.

Pro Deo.

Advertentie.

ALZOO de Raad van Justitie te Batavia, aan den procureur *A. W. N. van Gent*, voor en van wege de desolate boedel-kamer, als administreerende de boedels van insolvent overledenen alhier, en als zoodanig administrerende de nalatenschappen van wijlen *K. F. Hengst*, *P. Kotoſchenskij* en *J. Schonn*, heeft verleend appointement van citatie, bij edicte *ad valvas curiæ*, tegen alle bekenden en onbekenden, die eenig regt, actie of pretentie op de voorschreven nalatenschappen vermeenen te hebben.

Zoo is het, dat ik *Willem Hendrik van Oudshoorn*, tweede deurwaarder en gezworen exploicteur van gemelden raad, bij deze voor de tweede maal dagvaar, alle bekenden en onbekenden, die eenig regt, actie of pretentie op voorschreve boedels vermeenen te hebben, om op donderdag den 26sten juni 1823, des morgens te half acht ure precies, ter openbare rolle van gemelden raad te compareren, dan wel gemagtigden te zenden, ten einde te zien dienen van eisch, en voorts te hooren concluderen tot het instituëren van hun regt, actie of pretentie, sub pœne, dat aan de non-comparanten zal worden opgelegd een eeuwig stilzwijgen.

Aldus gepubliceerd en geaffigeerd, na voor gaande klok-flag, van de puije van het raadhuis te Batavia, den 15den mei 1823.

De deurwaarder en gezworen exploicteur bij den raad van justitie voornoemd,
W. H. VAN OUDSHOORN.

Advertentie.

ALZOO de Raad van Justitie te Batavia, ten verzoeke van den procureur *A. W. N. van Gent*, voor en van wege de desolate boedel-kamer, als administrerende de boedels van insolvent overledenen alhier, en als zoodanig administrerende de nalatenschappen van wijlen *G. Kool*, *S. C. van der Plas*, weduwe *Supper*, *M. A. P. Smisſaert*, *G. van Groll*, *J. W. Cröse*, wed. *Kloppregge*, *J. B. H. Renaud*, *C. R. de Groot*, *C. P. Scheſſer*, *L. W. Meijer*, *J. de Bruin*, *J. C. Paulsen*, *N. Pieters*, *J. H. Droop*, *J. H. Tichler*, heeft verleend appointement van citatie, bij edicte *ad valvas curiæ*, tegen alle bekenden en onbekenden, die eenig regt, actie of pretentie op de voorschreven nalatenschappen vermeenen te hebben.

Zoo is het, dat ik *W. H. van Oudshoorn*, tweede deurwaarder en gezworen exploicteur van gemelden raad, bij deze voor de tweede maal dagvaar, alle bekenden en onbekenden, die eenig regt, actie of pretentie op voorschreven nalatenschappen vermeenen te hebben, om op donderdag den 26sten juni 1823, des morgens de klokke half acht ure precies, ter openbare rol van gemelden raad te compareren, dan wel gemagtigden te zenden, ten einde het eerste default te purgeren en als nog hun regt, actie of pretentie te instituëren, sub pœne, dat aan de non-comparanten zal worden opgelegd een eeuwig stilzwijgen.

Aldus gepubliceerd en geaffigeerd, na voorgaande klok-flag, van de puije van het raadhuis te Batavia, den 15den mei 1823.

De gezworen exploicteur voornoemd,
W. H. VAN OUDSHOORN.

DE weeskamer te Samarang, verzoekt elk en een iegelijk die iets te vorderen hebben van, dan wel verschuldigd zijn aan de boedels van wijlen den alhier abintestato overleden gezagvoerder van de brik ANNA, *Jacob Govertz*, en den vlottemaker *Frans Salomons*, daarvan aan haar, binnen den tijd van drie maanden, aangifte of betaling te doen.

Samarang, den 3den mei 1823.

De weeskamer voornoemd,
Op last van dezelve.
De secretaris,
J. A. CLIGNETT, *jr.*

Pro Deo.

DE insolvente boedels van wijlen *Mijntje* van Batavia, *Jacoba Schouten*, weduwe *Resſler* en *J. F. Reteke*, aan de desolate boedel-kamer overgegeven zijnde, zoo wordt, ingevolge provilioneel reglement art. 9, elk en een iegelijk die aan dezelve iets verschuldigd is, of van dezelve te vorderen heeft, verzocht, om daarvan opgave te doen, binnen den tijd van zes weken, van heden af te rekenen.

Samarang, den 16den mei 1823.

Op last van de desolate boedel-kamer,
De secretaris,
J. A. CLIGNETT, jr.

Post-kantoor te Batavia.

WORDT ter kennis van het publiek gebragt, dat aan het post-kantoor te Batavia paketten voor brieven geopend zijn, om te worden verzonden:

naar	schip	kapitein
Rotterdam,	*Ned. schip Marij en Hillegonda*,	H. Glazener.
Amsterdam,	*dito dito Alexander*,	M. Marcusſen.
Japan,	*dito dito De Drie Gezusters*,	A. Azon Jacometti.
Idem,	*dito dito De Onderneming*,	H. M. Lelsz.
Rotterdam,	*Eng. schip Arab*,	R. R. Brown.
Nederland,	*dito dito Countess of Harcourt*,	G. Bunn.
Antwerpen,	*Amerik. schoener Philaine*,	G. Hodges.

BATAVIA, *den 22sten mei 1823.*

De postmeester,
P. A. BIK.

Post-kantoor te Samarang.

WORDT bij deze aan het publiek bekend gemaakt, dat de volgende schepen in lading liggen om te vertrekken:

naar	schip	kapitein
Amsterdam,	*Ned. schip De Drie Gebroeders*,	A. C. Edeling.
Riouw en Malacca,	*Chineesche brik Tjeangsim*,	Sianw Tjngliong.
Dito,	*dito dito Teep*,	Oeij Tianteek.
Padang,	*Beginees Paduakan*,	Banna.
Dito,	*dito dito*	Sieda.
Maccasfar,	*Chin. Paduwakan Lamber*,	Baba Sonrong.
Malacca,	*dito dito*	Ouw Oetko.

En voorts onderscheidene Inlandsche getuigde vaartuigen naar Riouw en Malacca, en verschillende plaatsen op de kust van Borneo.

Brieven of paketten kunnen, ter verzending, met bovengemelde schepen, aan het post-kantoor bezorgd worden.

SAMARANG, *den 17den mei 1823.*

De postmeester,
H. W. GEZELSCHAP.

Wissel Cours.

Op Nederland,	4*m.* zigt 50 *ft.* per Sp.	6*m.* do. geen.
Op Engeland,	30*d* do. 3*s* 11*d.* „ „	90*d* do. 4*s* „ „
Op Bengalen,	60*d* do. 186 à 187 sicca ropijen per 100 Sp.	

Batavia, den 22sten mei 1823.

Namens de directie der beurs,
H. D. L. ELLINCKHUIJSEN,
Secretaris en thesaurier.

*** Getrouwd,
A. BOTTER,
met
J. F. HEIJL.
Buitenzorg, den 28sten april 1823.

*** Getrouwd,
E. WOLLRABE,
met
N. S. VAN STRALENDORFF.
Batavia, 11 mei 1823.

*** HEDEN beviel, van een' welgeschapen zoon, mijne geliefde echtgenoote *Johanna Uijttenboogaart.*
W. H. A. THILO.
Weltevrede, den 3den mei 1822.

BIRTH.] The Lady of *Robert Scott*, Esq., of a Son.
Batavia, May 8, 1823.

*** HEDEN morgen verloste, aller voorspoedigst, van twee welgeschapen dochtertjes, de geliefde huisvrouw van
C. J. DEKKER.
Sourabaija, den 27sten april 1823.

*** Op den 5den januari jl., verloste van een' zoon, de echtgenoot van den gouverneur en militairen kommandant van Makasfer. VAN SCHELLE.

*** HEDEN verloste voorspoedig van een' welgeschapen dochter, *P. J. Stout*, geliefde huisvrouw van
H. B. DEIJERMANS.
Karang-sambong, den 5den mei 1823.

*** HEDEN verloste van een' dochter *G. E. Meijer*, huisvrouw van
P. VAN HOEK.
Batavia, den 2den mei 1823.

*** HEDEN beviel, van een' dochter, vrouwe *Petronella Johanna Christina Boers*, geliefde echtgenoote van *G. J. Sloet.*
Konings plein, den 14den mei 1823

*** HEDEN verloste, voorspoedig, van twee welgeschapen zonen, *Louize Heldewier*, huisvrouw van
P. F. BOSCH.
Sourabaija, den 30sten april 1823.

*** ONS tedergeliefd zoontje *Ferdinand Edouard*, oud twee jaren en drie maanden, werd heden nacht, door den dood, aan ons diep bedroefd ouderhart ontrukt.
H. M. DE KOCK,
L. W. G. DE KOCK,
geb. *von Bilfinger.*
Batavia, den 8sten mei 1823.

, DEN 6 mei 1823, overleed, op Weltevrede, het kindje, ruim vijf maanden oud, van den ritmeester
J. REVIUS.

, HEDEN overleed aan de gevolgen van de *Cholera Morbus*, de heer *C. von Franquemont*.
Namens de familie,
L. VON FRANQUEMONT.
Batavia, 5 *mei* 1823.

, HEDEN is alhier overleden, na eene langdurige ziekte, in den ouderdom van vijf-en-veertig jaren en vijf maanden, de heer *F. Wijnstok*, vendu-meester alhier.
Batavia, *den* 8*sten mei* 1823.

, HEDEN ontvingen wij, uit het vaderland, de smertelijke tijding van het overlijden van onzen, op den 18den januari 1820, te 's Gravenhage geboren, teder geliefden zoon, *Willem Fredrik Karel Joseph*, in den jeugdigen ouderdom van drie jaren min twee maanden; diep wordt die telg, welke wij slechts tien maanden hebben mogen zien, betreurd door zijne ontroostbare ouders
H. J. DE WIT,
M. F. DE WIT,
geb. *Ebell*.
Batavia, *den* 8*sten mei* 1823.

BATAVIA 12 mei 1823, overleden mevrouw *Elisabeth Strick van Linschoten*, geboren *Pool*.

, HEDEN overleed, na een langdurige ziekte, in den ouderdom van vier-en-dertig jaren, mijn tedergeliefde echtgenoot *W. C. Wijszijnsckij*
M. WIJSZIJNSCKIJ,
geb. *Barends*.
Batavia, 14 *mei* 1823.

, HEDEN morgen te 10 ure, overleed, aan de gevolgen van eenen hardnekkigen aanval der *cholera morbus*, mijne geliefde echtgenoote, vrouwe *Geertruij Engelen*, in den ouderdom van 42 jaren.
Alle die haar braaf hart, wandel en verkeer gekend hebben, zullen ligtelijk kunnen beseffen, hoe veel ik hier door, met mijne kinderen, waaronder nog drie welke het gemis hunner moeder dagelijks kennen, verlies, en hoe onherstelbaar dit voor mij is.
C. HEIJE, *kapt. luit. ter Zee*.
Batavia, 15 *mei* 1823.

[DIED.] On the 10th instant, after a short-illness Mr. *Thos. Fairley*.
Batavia, 15*th May* 1823.

, NA een genoegelijk huwelijk van bijna elf jaren, is mij, door den dood, op heden ontrukt, mijn geliefde echtgenoot, *Petrus Edzardus Nijland*, oud 36 jaren, in leven kerkmeester en lid van de weeskamer alhier; zijn verlies wordt door mij en door velen betreurd. Ik geve van dit voor mij treffend verlies bij deze kennis, en verzoeke van rouwbeklag verschoond te mogen blijven.
CATHARINA ISABELLA JANSZ,
weduwe NIJLAND.
Batavia, *den* 17*den mei* 1823.

, THEODOOR, ons jongste kindje, stierf heden, in den ouderdom van ruim 18 maanden.
J. F. KRÄMER,
C. J. C. KRÄMER,
geb. DE GIGNOUX.
21 *mei* 1823.

, IN den nacht van den 10den dezer, overleed mijne geliefde echtgenoote, *Christina Adriana Kist*, in den ouderdom van 26 jaren en 3 maanden, na dat zij den vorigen morgen ontijdig bevallen was van een' zoontje, dat slechts één uur leefde. Ik verlies eene deugdzame vrouw, die mij zeer gelukkig maakte; allen die haar gekend hebben zullen beseffen wat ik verloren heb en dus in mijne droefheid deelnemen.
J. D. KRUSEMAN.
Batavia, 16 *mei* 1823.

ALLE de genen welke iets te pretenderen hebben dan wel verschuldigd zijn aan den boedel van wijlen den, op den 8sten dezer, alhier overledenen heer *F. Wijnstok*, in leven vendu-meester, gelieven daarvan opgave en betaling te doen, binnen den tijd van drie weken, gerekend van dato dezes, aan de ondergeteekende geassumeerde testamentaire executeuren.
J. BIK,
H. LE ROUX.
Batavia, 16 *mei* 1823.

ALLE de gene welke iets te pretenderen hebben van, of wel schuldig zijn aan den boedel van wijlen den gepensioneerden kapitein, *J. E. Marten*, gelieven daarvan opgave of betaling te doen binnen den tijd van zes weken, na dato dezer, aan den testamentairen executeur
J. C. W. MARTHIJNS.
Batavia, 15 *mei* 1823.

ALL persons having claims upon the estate of the late Mr. *Thomas Fairley*, are requested to send them in and those indebted to the said estate to pay them to the undersigned Executors, within the space of one month from this date.
WM. YOUNG,
J. TRAIL,
WM. BUCHANAN.
Batavia, 15*th May* 1823.

ALLE de genen die aan den boedel van wijlen de Chinesche vrouw *Tjoe-Nio*, weduwe *Tjoising*, schuldig zijn, dan wel van dezelve iets te pretenderen hebben, worden verzocht daarvan opgave te doen, binnen den tijd van twee maanden, van heden gerekend, aan den ondergeteekende executeur in voorschreven boedel.
P. W. NOLL.
Sourabaija 10 *mei* 1823.

DE genen die iets te vorderen hebben, of verschuldigd zijn, aan den boedel van den, te Pakalongang, op den 28sten april ll., overledenen herbergier van Tagal, *Aart Agtersloot*, worden verzocht, daarvan, ten spoedigste opgave en betaling te doen, aan den ondergeteekenden testamentairen executeur
A. J. D. GRAAFF.
Tagal, 10 *mei* 1823.

ALLE de genen, welke iets te vorderen hebben van, dan wel schuldig zijn, aan den, op den 16den dezer, overleden kerkmeester enz., *Petrus Edzardus Nijland*, gelieven daarvan opgave of betaling te doen, binnen den tijd van zes weken, aan den mede executeur *Petrus Jacobus Kamphuis*.
Batavia, *den* 22*sten mei* 1823.

ALLEN die iets te vorderen hebben, dan wel verschuldigd zijn aan den boedel van wijlen *Willem Coenraad Wijszijnsckij*, gelieven daarvan opgaven en betaling te doen aan de ondergeteekende, weduwe en executrice, binnen den tijd van een' maand, na dato dezes.
De weduwe WIJSZIJNSCKIJ,
geb. BARENDS.

Vendu-advertissementen.

Op maandag den 26*sten mei* 1823
VOOR het negotie-huis van den heer *Robert Thornton*, op de Voorrei, van glaswerken, kousen, fraaije bendis, zadels, kandelaars, roode wijn, bier in bottels en vaten, wit linnen, chitzen, stroohoeden, messen, vorken, en andere ijzer-werken, tafel-serviesen, enz.

En precies te 11 ure,
Voor rekening van die het aangaat, het Engelsche schip CLARA, groot 210 ton, zoo als hetzelve is leggende op de reede alhier, met deszelfs inventaris, welke reeds rondgezonden en aan het vendu-departement te zien is.

Op dingsdag den 27sten mei 1823.
VOOR het huis van den heer *Smijter*, te Weltevrede, voor rekening van den heer *Stammler*, van eenige meubilaire goederen, goud- zilver en juweelen, waaronder en fraaije moderne kam, en een snoer paerlen van 215 pees.

Op woensdag den 28sten mei 1823.
VOOR het negotie-huis van de heeren *Shillaber en Co.*, op de groote rivier, van madera-wijn in kwart pijpen, brandewijn in pijpen, spermaceti-kaarsen, azijn, boter, mackreel, zalm en codvisch in kleine vaatjes, tongen, ossen-tongen, meel in halve vaatjes, gezouten varkens- en ossenvleesch in kleine vaatjes, voor huishoudelijk gebruik, Havanah sigaren, eene elegante bendie met tuig, schrijfpennen, mans hoeden, bemevels, eene elegante partij mahonij-houten meubelen, als: eet-tafels, buffet sopha's boeken-kasten enz.

En precies te 11 ure,
Voor rekening des boedels van wijlen de Baron *van Lutzow*, van een partijtje van circa 180 pikels beste koffij-boonen, bij koopen van 5 pikels.
Alsmede ten overstaan van den notaris *Heijnis*, voor rekening van die het aangaat, een party van circa 200 zakken, zoo beschadigde als onbeschadigde koffij-boonen.
Alsmede het Arabisch schimmelpaard, geadverteerd geweest in de courant van 19 april j.l.

Op donderdag den 29sten mei 1823.
VOOR het woon-huis van *J. L. Weijhenke*, in de Koestraat, van wagens, paarden, slaven, huismeubelen, koperwerk, gereedschap, padie bij kwantiteit van 50 bosten, koffij bij halve picels, en wat verder zal worden te voorschijn gebragt.

En precies te 11 ure,
Het Nederlandsch schip CHARLOTTE, groot 360 ton, met deszelfs inventaris, zoo als hetzelve is liggende te Anjer.

Op zaturdag den 31sten mei 1823.
OP vonnis en ten bijwezen van den deurwaarder van den raad van justitie, voor een huis in de Koestraat, van diverse, bij wege van executie achtergelatene goederen.

IN den loop der aanstaande maand, zal, op eene nader te bepalen dag, publiek worden verkocht, het huis van wijlen *D. A. Marten Tjerks*, in de koestraat.

VOOR of met het begin van junij, zal door vendumeesteren (den dag nader te bepalen) worden verkocht het woonhuis van wijlen *F. Wijnstok*, op Konings-plein, met deszelfs bijgebouwen en daar naast aangelegen gras-land voor 10 paarden; zijnde inmiddels uit de hand te koop.

For Sale.

THE HOUSE & PREMISES, with pasturage for ten horses, situated on the south side of Konings plein no. 24; may be inspected at any time on application to Mrs. *Wijnstok*.

TO be sold by public auction early in the ensuing week, the day to be afterwards fixed. The fast sailing Ship

(*Zie verder het tweede Bijvoegsel.*)

TWEEDE BIJVOEGSEL DER BATAVIASCHE COURANT.

ZATURDAG, *den 24sten* MEI, 1823.

(Vervolg van het Bijvoegsel.

CLARA, burthen per register 210 tons, as she now lies in the Roads of Batavia, well found in stores of every description and ready for Sea. For particulars apply to the Vendu Office where an inventory of her Stores may be seen.

MILN, HASWELL & Co.

14th May 1823.

Te koop.

HET hecht, sterk en weldoortimmerd HUIS, met deszelfs Bijgebouwen en Erve, staande op den weg naar Tannaabang, vroeger bewoond geweest door den heer *D. A. Fraser*, te bevragen bij

VAN RIJCK PREDIGER en CO.,

Batavia, den 15den mei 1823.

Te koop.

Op voordeelige voorwaarden.

HET Huis en Erf op Molenvliet, thans bewoond door den ondergeteekenden.

Het Huis en Erf, met twee Kooren-molens, naast bovengemeld Erf.

Het Huis, thans de toko van den heer *Boudet*. Informatie aangaande deze perceelen bij

J. H. SPANGENBERG
Op Molenvliet.

Te koop

EEN HUIS en ERF, op Konings-plein; Adres ter 's lands drukkerij.

Te koop.

EEN Huis, gelegen op Rijswijk, thans bewoond door mevrouw de wed. *Boss*; te bevragen ter 's lands drukkerij.

For Sale,

THE Ship JADUL KARIM, burthen 380 tons, and well found in stores. Apply to

MILN, HASWELL & CO.
Great-river-street.

Te koop of te huur

HET negotie-huis bevorens bewoond door den heer *Gervain*, laatst bewoond door den heer *Berger*, staande in de buiten nieuwpoort-straat, te bevragen bij den heer *D'orfueille*, alwaar ook te bekomen zijn eene deugdsame slavin, geboortig van Mauritius, met haar drie kinderen, zijnde de slavin een fijne naaister, waschter en compleete borduurster; voorts achttien honderd marmeren vloersteenen, marmere beelden, een Engelsche palankinwagen, een fraaije forte-piano, schilderijen, astrale lampen, girandoles, porceleinen, een groote ronde ambonsch houten tafel, een partij uitgezochte boeken enz.

Te koop,

CIRKA cirka 300 stuks Bongor-balken van Palembang, en bind-rotting; Adres bij *Westerman, de Nijs* en *Co.*

Te koop,

EEN fraaije collectie schulpen, opgezette vogelen enz.; te bevragen ter 's lands drukkerij.

For Sale,

A FRESH collection of Shells and Stuffed Birds; enquire at the Gazette Printing-Office.

BIJ de gebroeders *Beijnon*, zijn te bekomen, de ondervolgende goederen, aangebragt met het schip ALEXANDER, kapitein *M. Marcussen*, als: ligt en zwaar Hollandsch porter-bier, seltzerwater, medoc- en andere soorten van roode wijnen, witte bergerac- en muscadel frontignac wijnen, malaga- en madera wijnen, cognac brandewijn, jenever en bitter, hammen, rolpens, boter, kazen, beste sla-olij, pruimedanten, rozijnen, krenten, gedroogde appelen, peeren en meij-kersen, boere boontjes, suikerpeulen, doperwten, Hollandsche siroop, peperkoeken, pepermunt, suiker en diavolini, eau de cologne, lavendel-water en pommade, vriesche- en koekoeks klokken, fijne mans hoeden, mooije verf- en pastel-dozen, Turksche trommels en pauken, alsmede spermaceti-kaarsen, flanel, wollen dekens, groene tafel-kleeden, traan, zwartsel, lijn-olij, loodwit, geele oker, berlijns blaauw, spaansch groen, hangstolpen en glazen voor astrale-lampen, enz. enz.

MET de laatste schepen aangebragt en bij *Wattendorff, Hipp* en *Co.* te bekomen, alle soorten van zoo fijne, als tafel-wijnen; vruchten op brandewijn, en allerlei keuken-zuuren; boter, kaas in blik en tas, hammen, moot- en rook zalm, rolpens, leng- en stokvisch, banket en suikerwerken; eene partij borstelwerk, als: stoffers, schuijers, teerkwasten en best stokholmsche teer, enz. enz.

Advertentie.

BEHALVE de reeds geadverteerde, zijn nog te bekomen, de pas aangebragte goederen, met het schip MARIJ EN HILLEGONDA, kapitein *Glazener*, puik van ribben-stukken, gerookt vleesch, hammen, pruimedanten, corenten, dubbelde annisette, boter, Van der Veens elixter, haring, peperkoek, enz.

P. FRÖLECKE.

6 *mei* 1823.

Advertentie.

BIJ *Ch. de Nijs*, zijn de ondervolgende goederen te bekomen, als: fijne en zeer goede tafelwijnen van *E. Suermondt en zoonen* en *Co.*, te Rotterdam, als ook die *van Roest* en anderen; madera-, rhijn-, port- en Kaapsche wijnen, jenever, brandewijn, bitter, seltzerwater, Havana en Chinsurah sigaren, en meer andere goederen bij vorige courant geadverteerd.

Advertentie.

IN het magazijn van *Kruijt* en *Burgess*, staande in de binnen nieuwpoort-straat, zijn ter verkoop uitgepakt de navolgende, pas aangebragte goederen, te weten: fijne Hollandsche en Fransche lakens, wijn in soorten, Hollandsch en Engelsch bier op vaten en fleschen, beste cognac brandewijn, echte madera op fleschen, verschillende Engelsche parfumerien, heeren en dames kousen, zoo zijde als katoenen, fijne mouselinen, echte Hollandsche snuif in fleschen, een compleet stel Engelsche blaas-instrumenten, tafel-klokjes en een dejeuné-servies van gebruineerd kristal, Engelsche en Fransche wagen- pasementen, koper wagen-beslag, Hollandsche, Engelsche en Solosche wagen- en hendij- tuigen, zadels en zijzels, eene fraaije collectie Engelsche en Fransche boeken, Engelsche glaswerken in soorten, als: dubbele en enkele muur-stolpen, fraaije hang-stolpen en kroonen, fijne geslepen wijn-, bier- en likeur-glazen, Engelsche schrijfbehoeften in soorten; Hollandsche, Engelsche en Fransche galanterien, alsmede eenige Japansche en Chineesche goederen.

Batavia, 15 *mei* 1823.

For Sale.

A Complete sett of Musical Instruments, made by *Clementi & Co.* London; superior Table Clocks, made by *Murram* London; and a desert sett of best English Burnished Glass; to be had at *Kruyt & Burgess.*

BIJ *Ferwerda* en *Co.*, op Weltevreden, zijn te bekomen, versche hammen, vaatjes rolpens, pekelworst, boter, lengvisch in blik, gedroogde appelen, rosijnen, pruimen, amandelen, paarl-gort, Hollandsche siroop, diverse keuken zuren, Engelsche mosterd, vruchten op brandewijn, eau de cologne, Hollandsche tabak, snuif en sigaren. Roode wijnen in soorten, beste champagne, echte madera, rhijnsche, witte en muscaat frontignac wijn, roode madera in halve bottels, cognac en witte brandewijn, genever, seltzerwater, bier, salade-olij, wijn-azijn, diverse lakens, witte flanel à *f* 3½ per el, gekleurd marokijn leder in koffers, Hollandsch tuig- en kapleder Brabandsche hoeden, schrijfbehoeften, verfwaren, speelkaarten, besten Fransche kurken enz.

Deze provisien, pas aangebragt, zijn van zeer goede qualiteit.

BIJ *van Rijck, Prediger* en *Co.*, zijn factuurswijze te bekomen, de volgende, thans uit het schip WILLEM, kapitein *P. van Vliet*, gelost wordende goederen, als: fijne port, madera, muscaat, moesel, rhijnsche en roode bordeaux wijnen; brandewijn, boter, kaas, kinnebaks- en andere hammen, saucijs de bologne, vleesch en spek, koek en banket, elixter, witte verf, Zweedsch ijzer, zeilnaalden; enz.

BIJ *van Putten* en *Co.*, te bekomen: bloem-kool, keuken-zuren, vruchten op brandewijn, pruimedanten, grutterswaren, ansschovisch, besfen-sap, brambozen-azijn, besfen-celij, gedroogde vruchten, koek en banket, suikerwerk, Zwitzersche kaas, mootzalm, paling, Engelsche mosterd, stougton bitter, hammen en andere goederen meer. Alles aangebragt per het schip de WILHELMINA.

OPREGTE eau de cologne à *f* 4½ het kistje; andere goederen, enz. in commissie te bekomen bij de

Wed. WINKELAAR.

Pas aangebragt.

MANILLA SIGAREN, à *f* 35 per 1000.
Bengalsche dito -- 10 „ 1000.

Bij LIVET EN GONSALVES.

Advertentie.

MET het schip WILHELMINA aangebragt, excellente geconditioneerde provisien, als: Westphaalsche hammen, gerookte tongen, rolpens, lengvisch, Delftsche gras-boter, kaas, tuin-boontjes, dop-erwten, vruchten op brandewijn, waaronder moreilen; pruimedanten en andere gedroogde vruchten; geperelde gort, fermicelje en andere grutters waren; bessen-celij, bessensap en frambozenazijn; koek, banket en suiker-werk, mootzalm en gezouten paling, mostert, delicieuse haring en ansjovis, rolpens, bloemkool, enz.; alles van superieure kwaliteit. Zoomede exquise medoc-wijn, supra fijne lakens en kasimieren, kantoorboeken, propatria en postpapier, pennen, fraaije verf- en krijtdoozen, nette kinderboekjes met plaaten, lak, ouwels, pennen, enz. enz. zeer billijk te koop bij

WATTENDORFF, HIPP en Co.

Versche provisien.

PAS aangebragt per DE WILLEM, kapt. *van Vliet*, van Rotterdam, waaronder bijzonder uitmunten:

Delftsche grasboter.
Zoetemelksche- en komijne kazen.
Puike haring.
Peper- en deventer-koeken.
Van der Veens elixer.
Rolpens.
Pekelworst.
Ingelegde tongen,
Roode wijn, van Suermondt, van der Kun, van Rijckevorsel en Roest.
Rhijn-, moezel-, port- en muscaat-wijnen.
Witte brandewijn in kelders, enz., enz.

Alles voor civiele prijzen te bekomen bij

LEVIJSSOHN en DE GRAVE.

Batavia, 22 *mei* 1822.

BIJ *H. Fuchter*, op Molenvliet, schuins over Kantoor-Baro, zijn te bekomen: differente soorten van gemaakte vesten, witte; blaauwe en zwarte satijnen levantinen alsmede versche aangebragte thee, banket en allerbeste Straatsburger en St. Omer snuif in bottels.

Uit de hand te koop,

EEN tuin op Molenvliet, van wijlen den kerkmeester enz.; *Petrus Edzardus Nijland*, waarvan de voorwaarden te zien zijn, bij den mede executeur *Petrus Jacobus Kamphuis*.

Batavia, *den 22sten mei* 1823.

Te koop,

BIJ *Charles Raoult*, pas aangebragte fraaije servetten en tafel-lakens, van onderscheidene grootte; deszelfs winkel is nog steeds voorzien van verschillende soorten van koopwaren tegen billijke prijzen.

IN het huis van *J. Schaider*, in de buiten nieuwpoort-straat, zijn te bekomen tegen civiele prijzen: wijn in kisten, St. julien, la fitte, chateau margeau, de grave, frontignac, brandewijn, salade-olij, likeuren, vruchten op brandewijn, dames schoenen, bouketten en guirlandes, dames hoeden, pharaplui's met degen, stokken met dito, eau de cologne, lavende, pomade, odeur, tuigen voor wagen, dito voor bendie's, groote schildpadden kammen, en een fraai assortiment mans kleederen.

Vracht en passage

Naar Nederland.

MET het als snelzeilend, wel bekende en voor den overvoer van passagiers brillant ingerigt Nederlandsch schip ALEXANDER, kapitein *M. Marcussen*, met eenen bekwamen docter aan boord; een goed gedeelte der lading ligt gereed, en zal, zoodra er eenige vracht-goederen zullen zijn verkregen, vertrekken naar Amsterdam, adres bij

VAN RIJCK, PREDIGER en CO.

Batavia, *den 7den mei* 1823.

Vracht en passagie

Naar Nederland.

MET het snelzeilend gekoperd Nederlandsche fregat schip HENRIETTE ELIZABETH, kapitein *F. W. G[illegible]dt*, hetwelk zal vertrekken naar Amsterdam, zoodra eenige lading op vracht zal zijn verkregen, adres bij

VAN RIJCK, PREDIGER en CO.

Batavia, *den 7den mei* 1823.

Passage

Naar Amsterdam.

MET het gekoperd en snelzeilend schip DE DRIE GEBROEDERS, groot 213 lasten, is goed ingericht tot overvoer van passagiers en van een bekwaam doctor voorzien; zal zeilen ultimo juni of uiterlijk medio juli en Batavia aandoen. Adres te Batavia bij de heeren *Colville*, *Jutting* en *Co.*, en te Samarang bij den kapitein

A. C. EDELING.

Batavia, 8 *mei* 1823.

Vracht en Passage

Naar Amsterdam.

MET het snelzeilend gekoperd schip SUSANNA, kapt. *Schneider*, hetzelve heeft de halve lading bijeen, zal binnen vier weken vertrekken, adres bij

COLVILLE, JUTTING EN CO.

Batavia, 8 *mei* 1823.

Passage

Naar Rotterdam.

MET het gekoperd snel-zeilend Nederlandsch fregat-schip de MARIJ EN HILLEGONDA, kapitein *H. Glazener*, groot 250 lasten; hebbende een fraaije kajuit, is voorzien van een bekwamen docter, en in alle opzichte zeer goed ingericht tot den overvoer van passagiers; hetzelve zal in het begin der maand juni vertrekken. Adres bij

VAN DER KAA, HASTE en Co.

Batavia, 17 *mei* 1823.

For Singapore.

THE fine fast-sailing Ship LONACH, Captain *J. P. Hackman*, will positively sail in all this month. For freight apply to *Miln, Haswell & Co.*

Batavia, *14th May* 1823.

J. *Crassus*, (voormalig gezagvoerder van het schip DE NIEUWE ZEELUST), verlaat het eiland Java.

Batavia, 7 *mei* 1823.

CHARLES D'AMEDOR, naar Mauritius vertrekkende, verzoekt allen, welke iets van hem te vorderen hebben of aan hem verschuldigd zijn, daarvan opgave en betaling te doen, binnen den tijd van veertien dagen, aan

G. LETOURNEUR.
H. D'ORFUEILLE.

Batavia, 7 *mei* 1823.

J. *STEELING* vertrekt naar Europa.

DEN ondergeteekende, voornemens zijnde tegen het einde van dit jaar, met zijne familie naar Nederland te vertrekken, bied uit de hand te koop:

1. De landen *Kampang Iliet*, *Salabantar* en *Caloe ahan* met deszelfs inventaris, gelegen circa 34 palen van Batavia, en bebouwd met een nieuw steenen woonhuis met pannen gedekt, kombuis, dispens en stalling mede met pannen gedekt, benevens een tweede, ruim steenen gebouw, bestemd voor berging van padie, koffij- en katjang-pa huizen.

2. Een huis, erf en bijgebouwen, laatst door den hoog edel gestrengen heer *Musquetier* bewoond; kunnende op dit perceel, gedurende 10 jaren, *vijf-zesde* gedeelte der koopschat, onder verband en twee borgen, blijven verbonden. Adres bij den eigenaar

M. RUDOLPH.

Goenong-Saharie, 22 *mei* 1823.

A. C. *VEECKENS* vertrekt voor korten tijd naar Samarang, en verzoekt die genen, aan wien hij geld schuldig is, hunne vorderingen in te leveren bij den heer *A. A. Vinju*, die in staat is gesteld dezelven te voldoen.

DE heeren *J. G. P. van der Kaa* en *G. Haswell*, hebben zich wel gelieven te belasten met de volmagt van den kolonel *J. W. de Sturler*, benoemd opperhoofd van den Japanschen Handel.

D. C. WINCKEL, naar Europa vertrekkende, verzoekt binnen drie weken alle uitstaande zaken met hem af te doen.

23 *mei* 1823.

CHARLES BOYLE, verlaat voor eenige tijd het eiland Java.

Advertentie.

DE onderteekenden hebben de eer bekend te maken, dat een heer *Charles Boijle*, met gemeenzame overeenkomst, heeft opgehouden eenig aandeel in hunne negotie-zaken te hebben, met en na den 15den dezer.

WESTERMANN, DE NIJS en Co.

Batavia, 16 *mei* 1823.

TE *KOOP ter Lands Drukkerij, Bataviasche Almanakken voor* 1823; *prijs f* 2.

GEDRUKT TE BATAVIA,
ter Lands Drukkerij.